

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Організація та методика контролю дебіторської
заборгованості суб'єкта господарювання»**

**Студентки 2 курсу, 5-м групи
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий аналіз та аудит»**

**Прилипко
Юлії
Ігорівни**

**Науковий керівник
к.е.н., доцент**

**Комірна
Ольга
Володимирівна**

**Гарант освітньої програми
д. е. н., доцент**

**Назарова
Карина
Олександрівна**

Київ – 2019

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансовий аналіз та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри _____
 « ____ » _____ 2019р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентові
Прилипка Юлії Ігорівні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Організація та методика контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання».

Затверджена наказом ректора від « ____ » _____ 201__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченої роботи

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розробка науково-обґрунтованих рекомендацій щодо побудови удосконаленої системи контролю дебіторської заборгованості торговельних підприємств на основі використання сучасних інформаційних технологій адаптованих до умов ринкової економіки на досліджуваному підприємстві..

Об'єктом дослідження є процеси, що відбуваються в діяльності публічних товариств та призводять до виникнення ризиків підприємницької діяльності.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти аналізу та аудиту ризиків діяльності публічних товариств.

4. Консультант по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано
1-3	Комірна О.В.		

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості підприємства.

1.2. Правове регулювання контролю дебіторської заборгованості підприємства.

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН»

2.1. Економічна характеристика діяльності ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

2.2. Облікове відображення дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН»

3.1. Організація контролю заборгованості суб'єкта господарювання ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

3.2. Методика контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Вивчення спеціальної літератури, збір та обробка інформації		
2	Написання вступу і розділу 1		
3	Написання розділу 2		
4	Написання розділу 3		
5	Написання висновків та пропозицій		
6	Оформлення та представлення роботи на кафедрі		

7. Дата видачі завдання « _____ » 201____ р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми _____
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи
(проекту)

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____
(прізвище, ініціали)
може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми) _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри _____
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 201____ р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості підприємства	10
1.2 Правове регулювання контролю дебіторської заборгованості підприємства.....	16
Висновок до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН».....	24
2.1 Економічна характеристика діяльності ТОВ «Ортосаніт Діффужион».....	24
2.2 Облікове відображення дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион».....	31
Висновок до розділу 2.....	36
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	39
3.1. Організація контролю заборгованості суб'єкта господарювання ...	39
3.2. Методика контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	46
3.3 Удосконалення контролю дебіторської заборгованості в умовах використання сучасних інформаційних технологій.....	53
Висновок до розділу 3.....	56
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	71

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасна практика розрахунків між суб'єктами господарювання характеризується значною часткою не платежів. Система управління потребує якісної та дієвої інформації щодо розрахункової дисципліни суб'єктів господарювання. З метою забезпечення збереження ресурсів підприємств, а також точності та надійності бухгалтерських записів необхідним є удосконалення системи внутрішнього контролю господарюючих суб'єктів.

На сьогоднішній день, для багатьох вітчизняних підприємств характерним є наявність значної частки дебіторської заборгованості в оборотних активах підприємства. Одним із головних завдань, які постають перед вітчизняними підприємствами є контроль за розмірами дебіторської заборгованості, строків її погашення, аналізу їх структури та забезпеченні оптимального їх співвідношення. Саме існування дієвого та ефективного внутрішнього контролю який діє на підприємстві може вплинути на зміну фінансового стану та платоспроможності підприємства, а також на його розрахункову дисципліну.

Питанням удосконаленню системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості приділяли увагу у своїх працях такі вітчизняні науковці як: Кондрукова Е.В. [2], Белокоз О [3], Марусяк Н.Л. [4], Акімова Н.С. [5], Ключ Ю.І. [6] та інші. Однак залишаються невирішені та дискусійні питання пов'язані із методикою проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості вітчизняних підприємств.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розробка науково-обґрунтованих рекомендацій щодо побудови удосконаленої системи контролю дебіторської заборгованості торговельних підприємств на основі використання сучасних інформаційних технологій адаптованих до умов ринкової економіки на досліджуваному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети **завданнями** дослідження є наступні:

- дослідити економічну сутність та класифікацію дебіторської заборгованості вітчизняних підприємств;
- розкрити нормативно-правову базу обліку та контролю дебіторської заборгованості вітчизняних підприємств;
- дослідити організаційну структуру досліджуваного підприємства, та визначити роль та місце внутрішнього контролю в системі управління дебіторської заборгованості підприємства;
- здійснити аналіз економічного стану ТОВ «Ортосаніт Діффузион» та оцінити як змінились основні економічні показники підприємства за аналізований період;
- розкрити облікове відображення дебіторської заборгованості підприємства, та виділити основні елементи, які потребують контролю;
- оцінити систему внутрішнього контролю на підприємстві, визначити основні її недоліки;
- розкрити методiku здійснення контролю дебіторської заборгованості на підприємстві, в тому числі дію основних інструментів, які застосовуються для цього;
- надати рекомендації з удосконалення контролю дебіторської заборгованості в умовах використання сучасних інформаційних технологій.

Методи дослідження включають загальнотеоретичні та спеціальні методи наукового пізнання: аналізу і синтезу, конкретного і абстрактного, якісного і кількісного аналізу, порівняльних характеристик, розрахунково-аналітичних прийомів, інформаційних технологій. Також, застосувалися такі методи, як спостереження (при вивченні господарюючого суб'єкта, фактичного фінансового стану); порівняння (при дослідженні суті і змісту фінансової звітності і порівняння їх з даними первинних документів); вимірювання (при оцінці системи внутрішнього контролю господарюючого суб'єкта). Табличні та схематичні методичні прийоми використано для наочного зображення статистичного матеріалу та схематичного подання ряду теоретичних положень випускної кваліфікаційної роботи.

Інформаційною базою дослідження виступали нормативно-правові акти, що регулюють економічну діяльність підприємств, загальноекономічна і спеціальна література з питань обліку та контролю дебіторської заборгованості; праці вітчизняних і зарубіжних вчених та практиків з питань становлення, теоретичного обґрунтування та організаційно-методичного забезпечення внутрішнього контролю діяльності господарюючого суб'єкта. Фактографічні матеріали випускної кваліфікаційної роботи базуються на статистичних даних щодо окремих аспектів внутрішнього контролю дебіторської заборгованості, а також безпосередньо на звітній інформації ТОВ «Ортосаніт Діффузион».

Наукова новизна одержаних результатів. Отримані в процесі дослідження наукові результати полягають у розробці теоретико-методичних рекомендацій і пропозицій щодо удосконалення фінансового контролю дебіторської заборгованості підприємства. Одержані результати, які становлять наукову новизну, визначаються такими основними положеннями:

- удосконалено внутрішню автоматизовану систему контролю на основі CRM – системи щодо дебіторської заборгованості за рахунок автоматизованого порівняння даних з бухгалтерською системою;

- запропоновано до впровадження внутрішній план рахунків, розроблено графік документообігу, що дозволить оптимізувати документальне забезпечення обліку та контролю дебіторської заборгованості підприємства;

- запропоновано розробку додаткових внутрішніх документів внутрішньої автоматизованої системи контролю, для спрощення роботи внутрішнього контролера;

- запропоновано удосконалену модель внутрішнього контролю дебіторської заборгованості підприємства, що дозволить оптимізувати систему управління та покращити систему контролю на досліджуваному підприємстві.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні пропозицій та рекомендацій, спрямованих на удосконалення контролю дебіторської заборгованості підприємства торгівлі. Основні результати

дослідження і пропозиції, викладені у випускній кваліфікаційній роботі, знайшли практичне застосування у діяльності ТОВ «Ортосаніт Діффузион».

Особистий внесок магістранта. Випускна кваліфікаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі наукові розробки та пропозиції, що містяться у роботі, виконано особисто магістрантом. У випускній кваліфікаційній роботі використано лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи магістранта та полягають у дослідженні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням фінансового контролю дебіторської заборгованості торговельних підприємств.

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 1 наукову працю за темою: «Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрями удосконалення та розвитку» загальним обсягом 8 друк. арк. у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Контроль та аудит».

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який нараховує 62 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок друкованого тексту та містить 10 рисунків, 12 таблиць, 12 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості підприємства

Суб'єкти господарювання, в сучасних умовах мають приймати виважені управлінські рішення з метою ефективного управління господарською діяльністю та використання наявних фінансових ресурсів.

Дебіторська заборгованість відноситься до оборотних активів та представляє собою заборгованість як фізичних так і юридичних осіб щодо оплати товарів, робіт, послуг.

Дебіторську заборгованість можна розглядати з різних аспектів:

- як засіб погашення кредиторської заборгованості;
- як продукцію, яка продана покупцям та є не оплаченою;
- як елемент оборотних активів підприємства, що може формуватися як за рахунок власних так і позикових коштів.

Методологічні засади обліку дебіторської заборгованості розкриті в П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [48], а також в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [40].

Проведені дослідження дозволили встановити, що сутність дебіторської заборгованості тлумачиться в даних стандартах по різному. Так у П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» дебіторська заборгованість визначається як сума заборгованостей дебіторів підприємству на певну дату. До дебіторів можна віднести як фізичних так і юридичних осіб, які заборгували підприємству певні суми грошових коштів.

Основними факторами виникнення дебіторської заборгованості на підприємстві є:

- низька платіжна дисципліна контрагентів (покупців продукції (послуг));

- порушення розрахункової дисципліни з клієнтами;
- недосконала система стягнення заборгованості клієнтів;
- неякісний аналіз дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість виникає у підприємств, які здійснюють свою господарську діяльність, а також здійснювало розрахунки з іншими суб'єктами господарювання.

Відповідно до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», дебіторська заборгованість поділяється на поточну та довгострокову. Поточна дебіторська заборгованість виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Дуже важливо здійснювати класифікацію дебіторської заборгованості, яка дозволяє деталізувати заборгованість а також виділяти її за тими класифікаційними ознаками, які дозволять надати відповідну інформацію системі управління для прийняття ефективних управлінських рішень.

В економічній літературі можна виділити безліч класифікаційних ознак, які дозволяють поділяти дебіторську заборгованість на відповідні види (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація дебіторської заборгованості [17]

Класифікаційна ознака	Види дебіторської заборгованості
1) за способом виникнення	а) товарна; б) інша;
2) за терміном погашення а) очікуваний термін погашення	а) короткострокова; б) довгострокова;
б) реальний термін погашення	а) термінова; б) прострочена; в) відстрочена;
3) за платоспроможністю дебіторів	а) сумнівна б) безнадійна
4) за забезпеченістю	а) забезпечена; б) незабезпечена;
5) за контрагентами	а) вітчизняних дебіторів; б) іноземних дебіторів;
6) за формою погашення	а) монетарна; б) немонетарна;

Продовж. табл. 1.1

7) за об'єктами щодо яких вона виникла	а) заборгованість орендаря за фінансовою орендою, яка відображається в балансі орендодавця; б) дебіторська заборгованість забезпечена векселями; в) дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги; г) дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами, з нарахованих доходів, і т.д.
8) за ступенем дотримання фінансової дисципліни	а) допустима б) не виправдана

Важливою ознакою, за якою здійснюють класифікацію дебіторської заборгованості є поділ заборгованості на товарну та іншу. Тобто, якщо суб'єкт господарювання продавши товарну продукцію (надавши послуги) не отримав розрахунок, в нього виникла товарна дебіторська заборгованість.

В іншому випадку, наприклад якщо підприємство надало позику працівнику підприємства, і останній не повернув позику, дана сума також відноситься до дебіторської заборгованості

Залежно від терміну погашення дебіторську заборгованість у балансі поділяють на довгострокову та короткострокову:

- до довгострокової дебіторської заборгованості відносять: довгострокову дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги; довгострокові векселі одержані; іншу довгострокову заборгованість;
- до короткострокової дебіторської заборгованості відносять: короткострокову дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги; короткострокові векселі одержані; іншу короткострокову дебіторську заборгованість.

За допомогою даної класифікаційної ознаки можна поділити статті активів балансу за ступенем ліквідності, а також використати дану класифікацію під час оцінки фінансового стану підприємства. Все це

дозволить надати більш повну інформацію про рівень дебіторської заборгованості й можливість перетворення фінансових зобов'язань у гроші.

Важливого значення набуває поділ заборгованості за термінами які залишились до погашення.

Відповідно до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [48], дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги класифікується шляхом групуванням дебіторської заборгованості за строками її непогашення із встановленням коефіцієнта сумнівності для кожної групи.

Даний коефіцієнт сумнівності збільшується із зростанням строків непогашення дебіторської заборгованості, а також використовується під час визначення резерву сумнівних боргів.

Залежно від своєчасності погашення дебіторська заборгованість поділяється на:

- 1) дебіторську заборгованість, строк оплати якої не настав (строкова дебіторська заборгованість);
- 2) дебіторська заборгованість не сплачена в строк (прострочена).
 - сумнівна дебіторська заборгованість;
 - безнадійна дебіторська заборгованість

Підприємства мають створювати резерв на покриття сумнівних боргів за дебіторською заборгованістю. Необхідно відзначити, що більшість вітчизняних підприємств не створює резерв сумнівних боргів через відсутність розуміння щодо порядку його формування.

Отже, в залежності від платоспроможності дебіторів, дебіторська заборгованість може поділятися на сумнівну та безнадійну. Сумнівна дебіторська заборгованість визначається якщо існує невпевненість у її погашенні боржником. Дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість (підстава) щодо неповернення її боржником або за якою минув строк позовної давності вважається безнадійною. Також, одним із видів є заборгованість яка може бути погашеною вчасно, у визначені терміни.

З метою визначення більш ризикової чи менш ризикової заборгованості, доцільно поділяти дебіторську заборгованість за забезпеченням (застава, гарантія, вексель, і т.д), а також виділяти заборгованість яка є незабезпеченою.

Якщо на підприємстві переважає незабезпечена заборгованість контрагентів, підприємству необхідно посилити свою увагу щодо оцінки вчасності погашення даної дебіторської заборгованості.

З метою удосконалення управління дебіторською заборгованістю, підприємство може самостійно визначатися із класифікаційними ознаками за якими буде здійснюватися поділ дебіторської заборгованості.

На нашу думку, доцільним є поділ дебіторської заборгованості за ступенем дотримання фінансової дисципліни на допустиму та невинуватану (виникає внаслідок недоліків у діяльності підприємства, наприклад, при виявленні недостач, розкрадань товарно-матеріальних цінностей та коштів).

Допустима дебіторська заборгованість виникає в ході здійснення господарських операцій підприємства та може виникнути у зв'язку з порушенням розрахункової дисципліни контрагентів. Невинуватана дебіторська заборгованість виникає при нестачах, крадіжках, та інших фактах порушення розрахункової дисципліни як на підприємстві так і поза її межами. Поділ дебіторської заборгованості за даною класифікаційною ознакою дозволить виділити із усієї суми заборгованості ту частину заборгованості яка є ризиковою та потребує посиленої уваги зі сторони підприємства.

Загалом, дана класифікація розкриває економічну природу різних видів дебіторської заборгованості й надає змогу глибше провести фінансовий аналіз та контроль.

Необхідно відзначити, що від правильної оцінки та визнання поточної дебіторської заборгованості, точності її класифікації, а також ефективності управління нею в частині оцінки можливості вчасного погашення

дебіторської заборгованості буде залежати фінансовий стан підприємства, його платоспроможність та фінансова стійкість.

Загалом, порядок виникнення дебіторської заборгованості можна відобразити наступним чином (рис. 1.1).

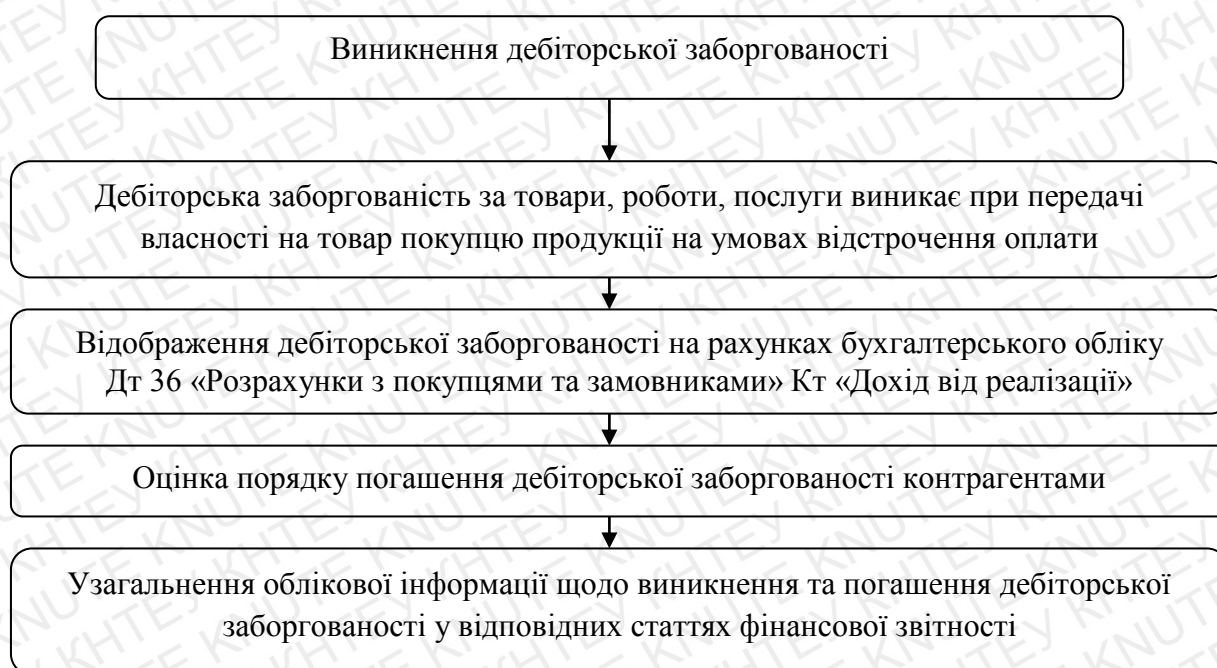

Рис. 1.1 Етапи облікової оцінки виникнення та погашення дебіторської заборгованості підприємства [18, 48]

Оцінка факторів, що призводять до виникнення поточної дебіторської заборгованості на підприємстві дозволила встановити причини виникнення дебіторської заборгованості, а саме:

- низьку розрахункову дисципліну між підприємствами;
- погіршення платоспроможності контрагента (замовника послуг, продукції);
- нерозвиненість валютного та фінансово-кредитного ринків капіталу;
- недосконалість системи управління за виникненням та погашенням дебіторської заборгованості, і т.д.

Загалом, виникнення дебіторської заборгованості може свідчити як про збільшення обсягів надання послуг (обсяг реалізованої продукції), так і про погіршення платіжної дисципліни між підприємством та контрагентами. На нашу думку, підприємства мають вести свою політику до зменшення дебіторської заборгованості та скорішого вивільнення грошових коштів підприємства.

1.2. Правове регулювання контролю дебіторської заборгованості підприємства

Облік та контроль операцій з дебіторською заборгованістю регламентуються відповідними законами України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, відомств, державної фіскальної служби, Національного банку України, і т.д.

Загалом, нормативно-правову базу, що регулює облік дебіторської заборгованості можна поділяти на відповідні рівні. Доцільно розглядати чотири рівні організації бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості підприємства (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Нормативні документи, що регулюють облік та контроль дебіторської заборгованості підприємства*

Рівень регламентації	Назва нормативного документа
Перший рівень	Цивільний кодекс України
	Господарський кодекс України
	Митний кодекс України
	Податковий кодекс України
	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»
	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»
	Закон України «Про захист прав споживачів»
	Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»
	Постанова КМУ «Про результати суцільної інвентаризації дебіторська та кредиторська заборгованості і заходи щодо її скорочення»
Другий рівень	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»
Третій рівень	Інструкція про службові відрядження у межах України та за кордон Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
Четвертий рівень	Наказ про облікову політику підприємства

*розроблено автором

Почнемо з першого рівня нормативно-правових актів, що регламентують контрольно-облікове відображення операцій з дебіторською заборгованістю підприємства. До першого рівня відносяться кодекси, закони, постанови які мають вагомe значення адже їм відводиться першочергова перевага при розгляді спірних питань та вони домінують над іншими нормативними документами.

Дебіторська заборгованість виникає при наявності відносин між підприємствами та його клієнтами. Основним нормативним документом, що регулює дані відносини є Цивільний кодекс України, в якому міститься інформація, яка присвячена загальним положенням про надання послуг, де закріплено положення щодо договорів даного типу.

Всі вітчизняні підприємства крім фінансової звітності, розробляють також і податкову звітність, формування якої має здійснюватися відповідно до Податкового кодексу України. Згідно зі ст. 185 Податкового кодексу України [46], об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції суб'єктів господарювання з постачання товарів (надання послуг), в результаті здійснення яких виникає дебіторська заборгованість між контрагентами.

Необхідно пам'ятати, що при виникненні дебіторської заборгованості за відвантажені товари (надані послуги), датою виникнення податкових зобов'язань є дата відвантаження (передачі права власності на даний товар), та аж ніяк не зарахування коштів від покупця.

Зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок або у касу підприємства за відвантажені товари (роботи, послуги) є вже другою подією, тому податкові зобов'язання при отриманні таких коштів не виникають.

Відповідно до Податкового кодексу України, об'єктом оподаткування є податок на прибуток, який визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності.

Відповідно до даного нормативного акту, фінансовий результат до оподаткування збільшується:

- на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів;
- на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів.

Тобто, Податковий кодекс регулює відносини які виникають у господарюючих суб'єктів в частині визначення бази оподаткування, величини податкових зобов'язань та податкового кредиту за рахунок здійснення всіх господарських операцій загалом та операцій які призводять до виникнення та погашення поточної дебіторської заборгованості зокрема.

Важливим питанням обліку дебіторської заборгованості є виникнення безнадійної дебіторської заборгованості підприємства. Сутність терміну «безнадійна дебіторська заборгованість» відповідно до визначень наведених в Податковому кодексі України та П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» полягає в тому, що підприємство не має надіятись на погашення даної заборгованості боржником, та відповідно створювати резерв сумнівних боргів за рахунок якого можна буде списати дебіторську заборгованість підприємства. Також, в Податковому кодексі України, розкритий порядок та особливості покриття даного виду заборгованості банками та небанківськими фінансовими установами.

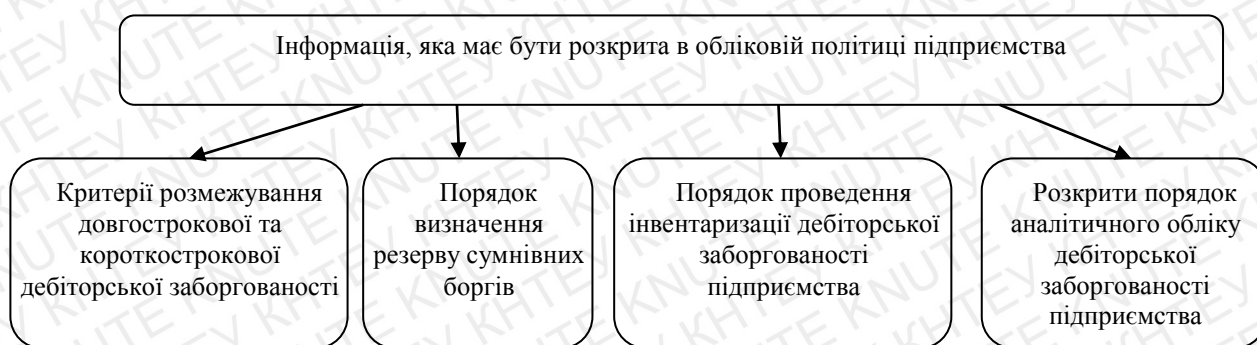
Окремі питання оцінки та визнання безнадійної дебіторської заборгованості розкриті в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [42]. В даному нормативно - правовому акті визначено, що мирова угода – це домовленість між боржником і кредиторами стосовно відстрочення та розстрочення, а також списання боргів боржника, яка оформлюється угодою сторін [42].

Окрім того, обумовлено, що мирова угода може бути укладена на будь-якій стадії провадження у справі про банкрутство.

Також, до нормативно-правових актів які регулюють відносини між покупцями та замовниками є Закон України «Про захист прав споживачів», що регулює відносини між подавцями та замовниками, встановлює права споживачів та визначає механізм захисту їхніх прав.

Фундаментом здійснення всіх видів операцій є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [54]. Він визначає правові принципи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Відповідно до даного закону підприємство самостійно визначає облікову політику, де відображає основні засади ведення обліку відповідних об'єктів.

Критично оцінюючи нормативно-правове регулювання обліку поточної дебіторської заборгованості, необхідно відмітити недосконалість та суперечливість діючих нормативно-правових актів [36, 40, 41], що потребує від господарюючих суб'єктів уточнень окремих положень облікової політики у поточної дебіторської заборгованості (рис. 1.2).

*Рис. 1.2 Елементи облікової політики щодо операцій з виникнення та погашення поточної дебіторської заборгованості підприємства**

*розроблено автором

Акти другого рівня регламентації регулюють питання стандартизації обліку поточної дебіторської заборгованості відповідно до концептуальних основ бухгалтерського обліку.

Якщо підприємство здійснює облік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, то необхідно відзначити, що на сьогодні відсутній окремий міжнародний стандарт, який би регламентував питання відображення в обліку дебіторської заборгованості. Дані господарюючі суб'єкти мають керуватись МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [21], МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» [24], МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» [22], МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [23].

В МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» [34] вказано, що дебіторська заборгованість визнається фінансовим активом (це будь-який актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти чи інший фінансовий актив від іншого підприємства. У МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» вказано порядок визнання, оцінки, наведено класифікацію дебіторської заборгованості, порядок визнання безнадійної дебіторської заборгованості.

Як видно з міжнародної практики обліку дебіторської заборгованості, остання відноситься до фінансових інструментів. Проведені дослідження даних нормативно-правових актів, дозволили встановити відсутність окремого стандарту, в якому надається чітке визначення терміну «дебіторська заборгованість».

У вітчизняній практиці, основним нормативно-правовим документом є П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [48], критична оцінка якого дозволила встановити, що в даному законодавчому акті відсутнє:

- чітке розмежування між довгостроковою та короткостроковою дебіторською заборгованістю;
- уточнення того, що їх облік має здійснюватися на різних рахунках бухгалтерського обліку;
- віднесення відповідної дебіторської заборгованості до оборотних та необоротних активів підприємства.

Зважаючи на це, на нашу думку, питанням правового регулювання необхідно приділити більше уваги в частині удосконалення класифікації дебіторської заборгованості,

Одним із важливих нормативно правових актів, що регулює облік дебіторської заборгованості є План рахунків обліку активів, капіталу та зобов'язань та Інструкція № 291 [44] згідно якої для обліку дебіторської заборгованості призначені рахунки 1 «Необоротні активи» та 3 «Кошти, розрахункові та інші активи». Інформація яка накопичується на відповідних рахунках бухгалтерського обліку потім узагальнюється та відображається у Балансі (форма № 1) та Звіті про фінансовий результат («Звіт про сукупні доходи та витрати» (форма № 2) підприємства.

Також, Планом рахунків для обліку операцій з дебіторською заборгованістю передбачений позабалансовий рахунок 071 «Списана дебіторська заборгованість» на якому відображається дебіторська заборгованість яка є списаною протягом не менше трьох років з дати списання. Відображення заборгованості на позабалансовому рахунку на протязі трьох років дозволить контролювати дебіторів з метою оцінки їх фінансового стану та визначення спроможності стягнення з них заборгованості.

Аналіз даних нормативних документів дозволив встановити, що підприємствам не вистачає інформації про дебіторську заборгованість у тому обсязі та вигляді, яка є достатньою для здійснення аналізу відповідних операцій. В роботі будуть надані рекомендації з удосконалення синтетичного обліку поточної дебіторської заборгованості в частині деталізації рахунків та внесення коригувань в діючий План рахунків обліку активів, капіталу та зобов'язань підприємства [44].

Необхідно відзначити, що окремі питання обліку дебіторської заборгованості розкриті також і в інших Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, а саме НП(С)БО 1 [38], П(С)БО 15 [38], П(С)БО 16 [39].

Так у НП(С)БО 1 розкриті основні засади відображення інформації про дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) в звіті про фінансовий результат, про дебіторську заборгованість на початок та кінець періоду в балансі [29].

П(С)БО 15 висвітлює умови визнання доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; доходу від надання послуг [38]. В даному стандарті зазначено, що дохід від реалізації продукції (товарів, робіт (послуг) не коригується на величину пов'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Сума даної заборгованості визнається витратами підприємства.

П(С)БО 16 «Витрати» регулює питання облікового відображення витрат підприємства. В даному стандарті зазначено, що до інших операційних витрат включається сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів, витрати на відрядження.

Бухгалтера звикли, що пояснення змісту всіх статей фінансових звітів зафіксовані були саме в П(с)БО. Натомість зараз фахівець, при заповненні статей звітності, повинен керуватись Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності, затвердженими наказом Мінфіну від 28.03.2013 р. № 433. Ці рекомендації фактично схожі на стандарти 2,3,4 та 5.

Досить важливого значення в бухгалтерському обліку дебіторської заборгованості набуває Наказ «Про облікову політику підприємства», адже саме в ньому висвітлені всі елементи щодо її обліку, які є специфічними для даного підприємства, тобто в обліковій політиці вказано, який з альтернативних варіантів запропонованих П(С)БО було обрано і має бути застосовано на практиці.

Отже, перелік нормативно-законодавчих документів з бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості включає значну кількість нормативно-правових актів, які в деяких питаннях суперечать один одному. Разом з тим, працівники бухгалтерської служби мають враховувати особливості діяльності підприємств, правильно організувати ведення обліку відповідно

до чинного законодавства та дотримуватись основних положень (стандартів) обліку дебіторської заборгованості підприємства.

Висновок до розділу 1

В першому розділі випускної кваліфікаційної роботи визначені теоретичні засади контролю поточної дебіторської заборгованості підприємства.

1. Встановлено, що дебіторська заборгованість відноситься до оборотних активів та представляє собою заборгованість як фізичних так і юридичних осіб щодо оплати товарів, робіт, послуг. Методологічні засади обліку дебіторської заборгованості розкриті в П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», а також в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти». В роботі зазначено, що сутність дебіторської заборгованості розкриті в даних стандартах по різному.

2. В роботі наведена класифікація дебіторської заборгованості, та розкриті класифікаційні ознаки за якими підприємства можуть поділяти дебіторську заборгованість та деталізувати облікову інформацію з метою прийняття виважених управлінських рішень.

3. В роботі запропоновано крім загальновідомих класифікаційних ознак, використовувати ознаку «за ступенем дотримання фінансової дисципліни». За даною ознакою дебіторську заборгованість доцільно поділяти на допустиму та невиправдану. Дана ознака дозволить виділити із усієї дебіторської заборгованості ту яка є найбільш ризикованою та потребує посиленої уваги.

4. Розкриті основні нормативно-правові документи які регулюють облік та контроль дебіторської заборгованості підприємства. Нормативно - правові документи поділені на рівні регламентації та надана коротка їх характеристика.

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН»

2.1 Економічна характеристика діяльності ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Дослідження проводилось на базі даних ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН». Дане підприємство є посередником в реалізації високоякісної медичної техніки та відноситься до групи підприємств Baldinelli Україна.

Ortopedie Baldinelli – це мережа магазинів медичних товарів із Італії, яка заснована в 1860 році. Продукцію яку реалізує ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН» (медичні ліжка, медичні матраци, коляски для інвалідів, і т.д.) це медичні товари із більше ніж 8-ми країн Світу. Продукцію Ortopedie Baldinelli реалізують через інтернет-магазин та роздрібні магазини. Дане підприємство приймає участь в тендерах та реалізує медичне обладнання для державних та приватних медичних закладів.

Мережа магазинів Baldinelli є ексклюзивним імпортером таких крупних постачальників як ТОВ «ОСД Східна Європа», ТОВ «Ортосаніт Діффужион», ТОВ «Рехаб Медікал».

Підприємство відноситься до малих підприємств та формує звітність відповідно до П(С)БО 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва".

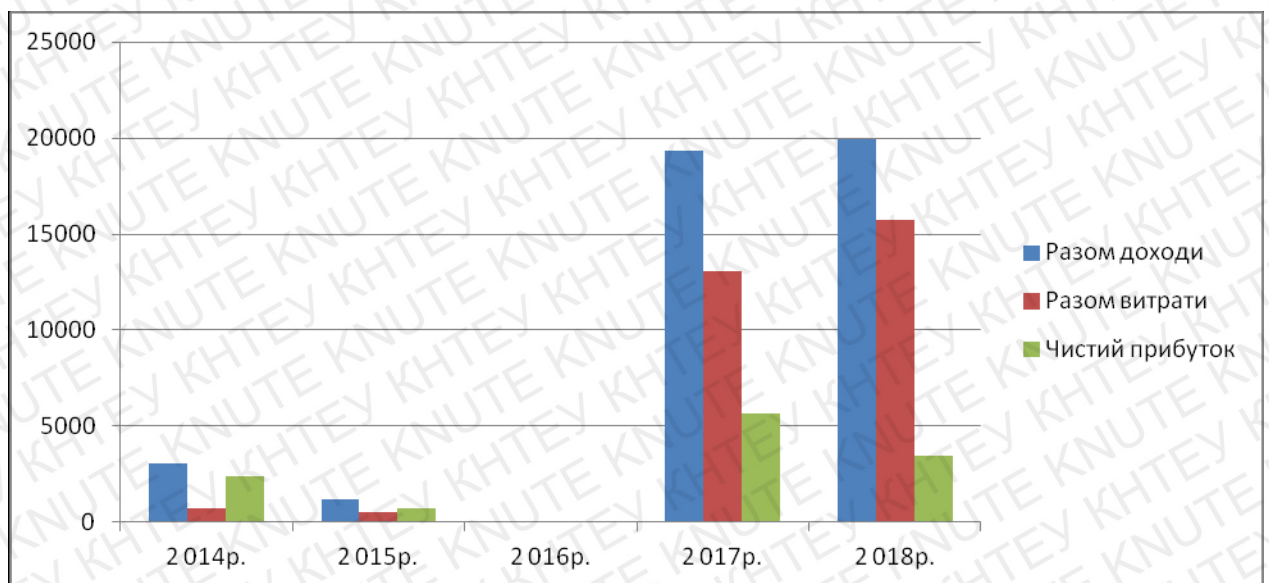
Для забезпечення своєї діяльності, за рахунок вкладів учасників створено статутний фонд у розмірі 1 тис.грн. Відповідно до Наказу про облікову політику встановлено вести електронну систему облку з використанням 1С: Управління торговим підприємством 8.3».

Бухгалтери проставляють на первинних документах відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати та підпису.

Необхідно відзначити, що працівники відділів: збуту, постачання мають неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку оформлення первинних документів та терміну подання їх до обліку.

Доцільно здійснити аналіз економічного стану діяльності ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за останні п'ять років, оцінити погіршилась чи покращилась його діяльність.

На рис. 2.1 зображена динаміка чистого прибутку (збитку) ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за 2014 - 2018 рр.

*Рис. 2.1 Динаміка чистого прибутку ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за 2014-2018 рр. **

*розроблено автором на базі фінансової звітності підприємства

За даними рис. 2.1 найкращим роком щодо отримання прибутку за останні п'ять років був 2017 р. (сума чистого прибутку – 5683,5 тис.грн.), а найгіршим роком - 2016р. (сума прибутку -6,0 тис.грн.). З 2016 р. по 2018 р. ТОВ «Ортосаніт Діффужион» величина чистого прибутку значно зросла за рахунок випереджаючого зростання доходів над витратами, а також за рахунок збільшення попиту на продукцію даного підприємства. В Додатку А наведена більш детально інформація про динаміку доходів та витрат ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за 2014-2018 рр.

З Додатку А видно, що крім 2016 року темп приросту сукупних доходів підприємства випереджає темп приросту сукупних витрат. На особливу увагу заслуговує збільшення інших операційних витрат в 2017р. та 2018 році в порівнянні з попередніми роками. Це відбулось за рахунок курсових різниць, а також збільшення адміністративних витрат (витрат на управління) та витрат на збут реалізованої товарної продукції.

На рис. 2.2 графічно зображена динаміка сукупних доходів та витрат ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014-2018 р.

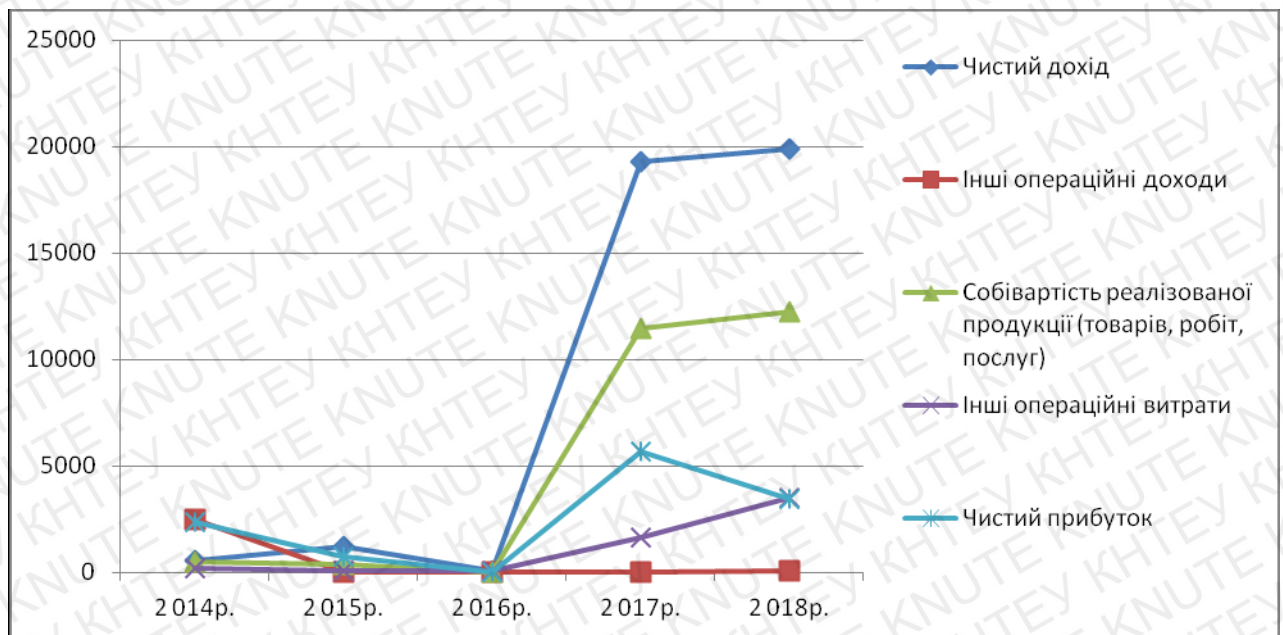

Рис. 2.2 Динаміка доходів та витрат ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014 – 2018 рр.

В Додатку Б наведена динаміка активів, капіталу та зобов'язань досліджуваного підприємства.

З даних, наведених в Додатку Б можна побачити, що загальна вартість майна ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за останні роки значно збільшилась, майже в 10 разів. В 2014 році валюта балансу складала – 2529,5 тис.грн., а вже в 2018 році – 36634,6 тис.грн. Це є позитивними змінами, оскільки збільшення активів свідчить про покращення економічного потенціалу підприємства, його ваги на ринку. Така зміна в обсязі активів підприємства була зумовлена збільшенням в основному оборотних активів.

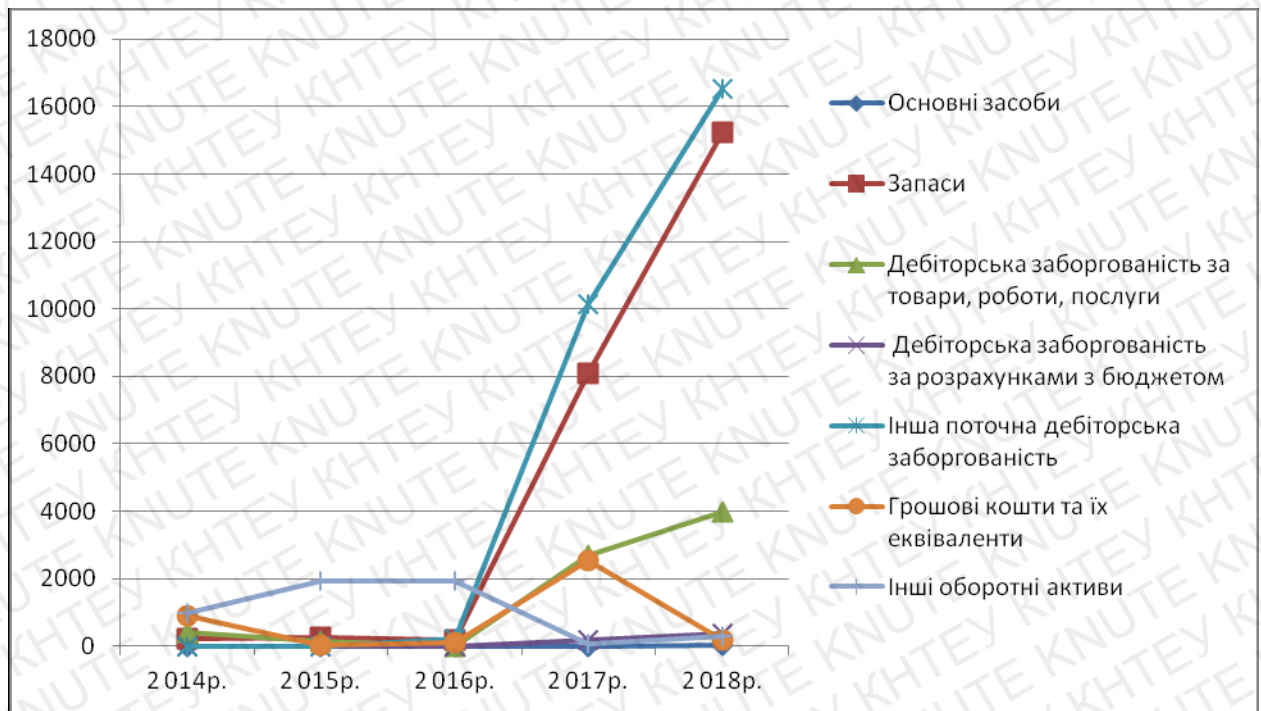

Рис. 2.3. Динаміка активів ТОВ «Ортосаніт Діффузіон» за 2014 – 2018 рр.

Аналізуючи довгострокові (необоротні) активи, найважливішим для оцінки фінансового стану є діагностика їх зростання, структурних зрушень та ефективності використання. Необоротні активи підприємства, повністю сформовані за рахунок основних засобів.

Дана стаття активів за аналізований період з'явилась тільки в 2018 році та становила 19,8 тис.грн.

Якщо порівняти оборотні та не оборотні активи, то можна відзначити, що оборотні активи займають приблизно 98 % в сукупних активах підприємства. Тобто підприємство має посилену увагу звертати якісному стану та ефективності використання оборотних активів.

Збільшення оборотних активів відбулося за рахунок збільшення запасів, дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, а також за рахунок іншої поточної дебіторської заборгованості.

Необхідно відзначити, що стрімке зростання товарних запасів відбулось в 2017 – 2018 роках. Так, за даний період підприємство виграло тендер на поставку медичної техніки для державних медичних закладів. За

рахунок цього, підприємство збільшило обсяги реалізації товарної продукції, та покращився його фінансовий стан.

Щодо дебіторської заборгованості, то дана стаття активів займає значну питому вагу в оборотних активах підприємства. В 2014 році дебіторська заборгованість складала 420, 5 тис.грн., а в 2018 році – 3984,6 тис.грн. Підприємство в особі керівництва має звертати особливу увагу на стан погашення дебіторської заборгованості, адже невчасне погашення може вплинути на ліквідність та платоспроможність підприємства.

В 2017р. та 2018 р. значно збільшилась інша поточна дебіторська заборгованість підприємства на 9940,8 тис.грн. та 6378,4 тис.грн. відповідно. Це відбулось за рахунок збільшення заборгованості працівників перед підприємством, які отримали кошти під звіт для здійснення господарської діяльності.

В 2018 р. в порівнянні із 2017 р. найліквідніші активи зменшились на 2355,8 тис.грн. Дана динаміка негативно впливає на платоспроможність, разом з тим, підприємству вистачає коштів для здійснення розрахунків за власними зобов'язаннями. Тому, підприємство не зберігає кошти а інвестує з метою розширення діяльності та покращення фінансового стану.

Щодо капіталу та зобов'язань, на позитивну увагу заслуговує значне збільшення як власного капіталу так і його зобов'язань в 2017-2018рр. (рис. 2.4).

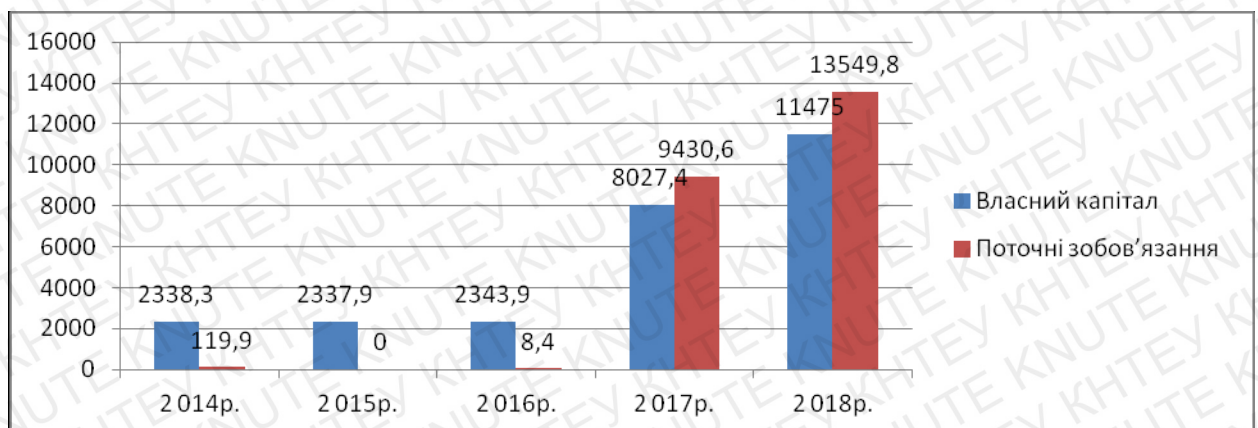

Рис. 2.4 Динаміка капіталу та зобов'язань ТОВ «Ортосаніт Діффузіон» за 2014-2018 рр.*

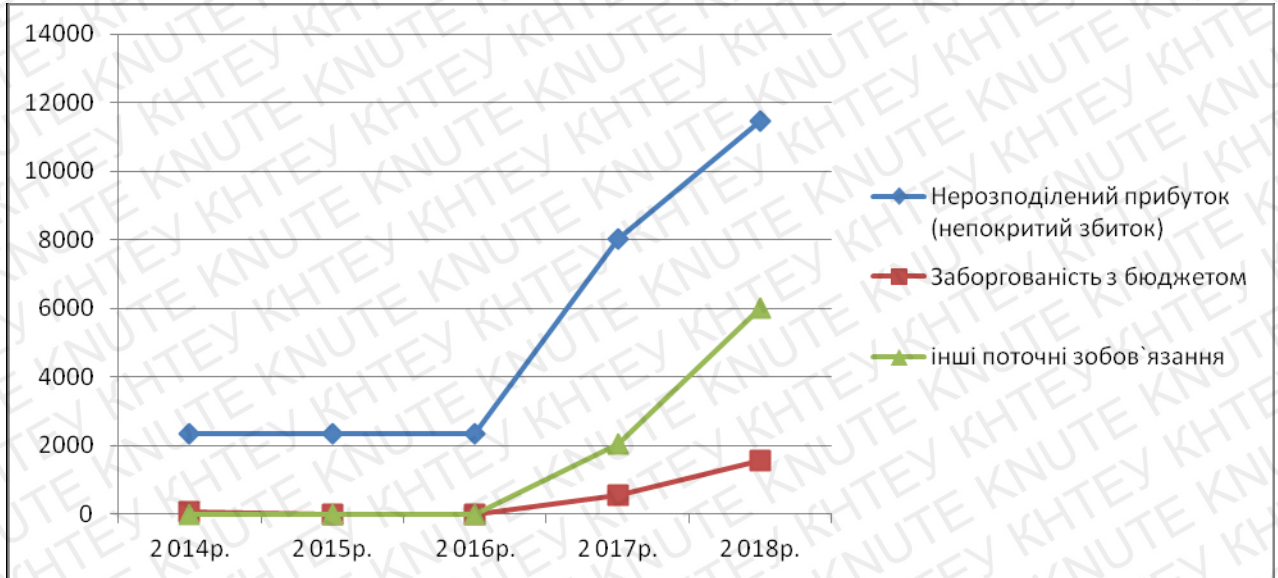

Рис. 2.5 Структура капіталу та зобов'язань ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014-2018 рр. *

*розроблено автором на базі фінансової звітності підприємства

На кінець аналізованого періоду власний капітал значно збільшився за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку. Це є позитивною зміною, що веде до покращення фінансової стійкості підприємства.

В свою чергу, поточні зобов'язання дещо більші за власний капітал підприємства, та сформовані в основному за рахунок кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Дана стаття зобов'язань значно зросла в 2017р. та 2018р. на 9422,2 тис.грн. та 4119,2 тис.грн. відповідно.

Також за даний аналізований період значно збільшились інші поточні зобов'язання підприємства.

Доцільно проаналізувати ліквідність та фінансову стійкість підприємства з метою визначення фінансового стану ТОВ «Ортосаніт Діффузион». В табл. 2.1 наведені показники ліквідності досліджуваного підприємства.

Таблиця 2.1

Показники ліквідності ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014-2018 рр.

Показники	Норм. знач.	на 31.12.15	на 31.12.15	на 31.12.16	на 31.12.17	на 31.12.18

Продовж. табл. 2.1

Коефіцієнт покриття	> 2	21,09	0	282,9	2,5	2,70
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7 – 1,0	12,9	0	55,1	2,50	2,6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,25	7,6	0	10,3	0,27	0,014
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	-	2409,6	2348,1	2368,5	14288,3	23065

Із даних таблиці 2.1 видно, що коефіцієнт покриття значно більший за оптимальне значення. Коефіцієнт швидкої ліквідності значно більші за оптимальне значення, що свідчить про достатність вільних обігових коштів на підприємстві. Разом з тим, коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився за останній аналізований період, та свідчить, що ТОВ «Ортосаніт Діффузион» оперативно вкладає грошові кошти в оборот не залишаючи їх на розрахунковому рахунку. Також, позитивно оцінюю наявність в достатньому обсягу чистого оборотного капіталу, який може залишитись у підприємства після погашення всі поточних зобов'язань.

Доцільно також оцінити фінансову стійкість підприємства.

Таблиця 2.2

**Показники фінансової стійкості ТОВ «Ортосаніт Діффузион»
за 2014-2018 рр.**

Показник	Рік			
	2015	2016	2017	2018
Коефіцієнт автономії	0,92	0,99	0,98	0,33
Коефіцієнт фінансування	0,05	0	0,003	1,1
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	0,1	0,2	0,1	-0,02
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,1	0,1	0,1	0,03

Коефіцієнт автономії з 2015р. по 2017р. перевищував оптимальне значення 0,5 та свідчив про те, що підприємство в основному фінансувалось за рахунок власних джерел фінансування. В 2018 році структура капіталу

дещо змінилась, так коефіцієнт автономії значно зменшився та став меншим за оптимальне значення. Це свідчить, що компанія з метою розширення своєї діяльності залучає зовнішні джерела фінансування.

Коефіцієнт забезпеченості власними коштами характеризує рівень забезпечення підприємства власними коштами. На досліджуваному підприємстві даний коефіцієнт має тенденцію до збільшення, що свідчить про достатність власних коштів на підприємстві.

Підводячи підсумок викладеному матеріалу, необхідно відмітити позитивні зрушення у фінансово-господарській діяльності досліджуваного підприємства. Так, у підприємства за останні два роки значно покращились фінансові результати. Чистий оборотний капітал значно зріс що свідчить про фінансову стабільність підприємства.

2.2 Облікове відображення дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Основним документом, що регулює діяльність досліджуваного підприємства, є Статут підприємства. В бухгалтерському обліку підприємство може відображати господарські операції в тому випадку, якщо дані операції підтверджені первинними документами. Враховуючи специфіку діяльності досліджуваного підприємства зобразимо облікове документування дебіторської заборгованості (табл. 2.1).

Таблиця 2.2

Облікове документування дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Виникнення заборгованості	
361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	362 "Розрахунки з іноземними покупцями"
Накладні, рахунки-фактури, акти прийнятих робіт, послуг, податкові накладні, договір про реалізацію продукції, надання послуг або виконання робіт, розпорядження відділу продажу послуг, приймально-здавальницькі акти, замовлення на відповідну послугу.	Комерційні документи (рахунки-фактури - invoice), платіжні документи на перерахування сум митних платежів та інших податків на рахунки митних установ, розрахунки бухгалтерії про наявність курсових різниць.
Погашення заборгованості	

Продовж. табл. 2.2

Виписки банку, прибуткові касові ордери, платіжні доручення	Виписки банку
372 "Розрахунки з підзвітними особами"	
Заява працівника з проханням дозволити відрядження Розпорядчий документ керівника (наказ) про направлення у відрядження Видатковий касовий ордер Звіт про використання коштів, наданих на відрядження, та додаток до звіту, розрахункові документи, що підтверджують витрати на відрядження Прибутковий касовий ордер	

Велику частину також займають договори відповідального зберігання. Через них відбувається надання товарного кредиту іншим підприємства, та надання стендів для різноманітних виставок. Партнеру видають товар на відповідальне зберігання (що оформлюється актом). Згодом, для оптової реалізації товару, оформлюється повернення товару з відповідального зберігання (актом) і реалізація товару підприємству партнеру на умовах подальшої оплати.

На досліджуваному підприємстві дебіторська заборгоаність займає значну питому вагу (Додаток В), тому доцільно згрупувати перелік форм первинних документів та облікових регістрів відповідно до видів дебіторської заборгованості (Додаток Б).

Досліджувне підприємство веде облік та формує первинні документи автоматизовано з використанням програми «1С: Управління торговим підприємством 8.3».

Разом з тим, проведені дослідження дозволили встановити, що на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» відсутній графік документообороту. Тому, з метою покращення порядку формування облікових документів, вчасності їх заповнення та посилення контролю за їх формуванням та передачею до відповідних структурних підрозділів, в роботі запропонований графік документообороту (Додаток Е).

З метою недопущення утворення фіктивної дебіторської заборгованості за розрахунками з постачальниками, ТОВ «Ортосаніт Діффужион» необхідно чітко організувати процес документообігу, облікового процесу, а також внутрішнього контролю за ними. Враховуючи специфіку діяльності базової

установи, в роботі запропоновано модель організації документообігу та первинного обліку документів згідно Наказу про облікову політику на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» (Додаток В).

Відповідно до запропонованої моделі, перший етап визначається обліковою обробкою первинної документації безпосередньо на місці обліку. Працівники бухгалтерської служби мають здійснювати наступні процедури:

Рис. 2.2. Модель організації документообігу та первинного обліку документів згідно Наказу про облікову політику ТОВ «Ортосаніт Діффузион»*

*розроблено автором

Облік грошових коштів на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» ведеться на рахунках третього класу 301 «Готівка в національній валюті», 302 «Готівка в іноземній валюті»

Облік іноземної валюти, яка знаходиться на рахунках в установах банків, ведуть підприємства на активному грошовому рахунку 31 «Рахунки в банках». До нього відкривають такі субрахунки: 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті».

Право власності виникає з моменту передачі товарів, а сума визнаного доходу від реалізації залізобетонних виробів з урахуванням ПДВ відображається по кредиту субрахунку 702 "Доход від реалізації товарів". Чистий дохід від реалізації товарів розраховується шляхом відрахування ПДВ з виторгу. Собівартість реалізованих товарів відображається по дебету субрахунку 902 "Собівартість реалізованих товарів".

Наведемо приклади обліку реалізації медичного устаткування за грошові кошти відповідно до договору купівлі-продажу (табл. 2.3). ТОВ «Ортосаніт Діффужион» реалізувало медичне устаткування за безготівковим розрахунком на суму 72 000 грн. з урахуванням ПДВ. Собівартість реалізації, складає 52 000 грн.

Таблиця 2.3

Кореспонденція рахунків з обліку грошових коштів за реалізовану продукцію ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума	Податковий облік	
	Д-т	К-т		ВД	ВВ
1. Визнаний дохід від реалізації медичного обладнання	361	702	72000,0	60 000	-
2. Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	702	641	12000,0	-	-
3. Відображена собівартість медичного обладнання	902	281	52000	-	-
4. Отримана оплата від покупця за товар	311	361	72000	-	-

В договірній документації ТОВ «Ортосаніт Діффужион» може вказати, що реалізація медичного обладнання може здійснюватися за попередньою оплатою. В даному випадку, кореспонденція рахунків з обліку грошових коштів матиме інший вигляд.

Облік розрахунків з різними дебіторами і кредиторами здійснюється в Журналі 3 та відомостях аналітичного обліку 3.1 -3.6.

Розрахункові операції, операції з визнання і погашення довгострокових і поточних зобов'язань відображаються у Журналі 3 за кредитом рахунків 18, 34, 36, 37, 38, 51, 62, 63, 68 (розділ I), 17, 52, 53, 54, 55, 61, 64, 67, 69 (розділ II). Записи в цьому Журналі здійснюються на підставі підсумкових даних відомостей 3.1 -3.6 та первинних документів.

У журналі 3 (стовпчик 5) відображують надходження коштів за реалізовану продукцію, роботи (послуги) за кредитом рахунка 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» у кореспонденції з дебетом рахунків (рядки 6-17), на які зараховано кошти.

Відомості аналітичного обліку як складова частина Журналу 3 на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» ведуться окремо за операціями на рахунках 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками», 37 «Розрахунки з різними дебіторами», 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», 64 «Розрахунки за податками і платежами», 68 «Розрахунки за іншими операціями», 34 «Короткострокові векселі одержані», 51 «Довгострокові векселі видані», 182 «Довгострокові векселі одержані», 62 «Короткострокові векселі видані».

ТОВ «Ортосаніт Діффужион» суму сформованого резерву за звітний період відображає у Звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат. При створенні резерву сумнівних боргів кредитується рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів» і дебетується рахунок 94 «Інші витрати операційної діяльності», субрахунок 944 «Сумнівні та безнадійні борги» (табл.2.4).

Таблиця 2.4

**Кореспонденція рахунків з обліку резерву сумнівних боргів
ТОВ «Ортосаніт Діффужион»**

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			4 Дебет	5 Кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Нарахований резерв за сумнівними боргами підприємств	Бухгалтерська довідка	944	38	10 000
2	Списано по закінченню звітного періоду заборгованість	Бухгалтерська довідка	38	361	4000
3	Відображається погашення боргу	Бухгалтерська довідка	31	36	6000
4	Коригується сума нарахованого заборгом резерву	Бухгалтерська довідка	38	716	6000

Погашення раніше списаної безнадійної заборгованості дебітором супроводжується отриманням грошових коштів чи інших активів, які зменшують створений резерв боргів і відображаються записом за дебетом рахунка 38 і кредитом субрахунка 716. Одночасно кредитується забалансовий рахунок 071 «Списана дебіторська заборгованість».

Отже, оцінка облікового відображення дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» свідчить про правильність обліку, разом з тим, в роботі надані пропозиції з удосконалення організації обліку дебіторської заборгованості підприємства.

Висновок до розділу 2

5. Дослідження проводилось на базі даних ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН». Дане підприємство є посередником в реалізації високоякісної медичної техніки та відноситься до групи підприємств Baldinelli Україна. Продукцію яку реалізує ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН» (медичні ліжка, медичні матраци, коляски для інвалідів, і т.д.) - це медичні товари із більше, ніж 8-ми країн Світу.

2. Загалом, найкращим роком щодо отримання прибутку за останні п'ять років був 2017 р. (сума чистого прибутку – 5683,5 тис.грн.), а найгіршим роком - 2016р. (сума прибутку -6,0 тис.грн.). З 2016 р. по 2018 р. ТОВ «Ортосаніт Діффужион» величина чистого прибутку значно зросла за рахунок випереджаючого зростання доходів над витратами, а також за рахунок збільшення попиту на продукцію даного підприємства.

4. Загальна вартість майна ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за останні роки значно збільшилась, майже в 10 разів. В 2014 році валюта балансу складала – 2529,5 тис.грн., а вже в 2018 році – 36634,6 тис.грн. Це є позитивними змінами, оскільки збільшення активів свідчить про покращення економічного потенціалу підприємства, його ваги на ринку. Така зміна в обсязі активів підприємства була зумовлена збільшенням в основному оборотних активів.

5. Стрімке зростання товарних запасів відбулось в 2017 – 2018 роках. Так, за даний період підприємство виграло тендер на поставку медичної техніки для державних медичних закладів. За рахунок цього, підприємство збільшило обсяги реалізації товарної продукції, та покращився його фінансовий стан.

6. Щодо дебіторської заборгованості, то дана стаття активів займає значну питому вагу в оборотних активах підприємства. В 2014 році дебіторська заборгованість складала 420, 5 тис.грн., а в 2018 році – 3984,6 тис.грн. Підприємство в особі керівництва має звертати особливу увагу на стан погашення дебіторської заборгованості, адже невчасне погашення може вплинути на ліквідність та платоспроможність підприємства.

7. В 2017р. та 2018 р. значно збільшилась інша поточна дебіторська заборгованість підприємства на 9940,8 тис.грн. та 6378,4 тис.грн. відповідно. Це відбулось за рахунок збільшення заборгованості працівників перед підприємством, які отримали кошти під звіт для здійснення господарської діяльності.

8. Проведені дослідження дозволили встановити, що на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» відсутній графік документообороту. Тому, з метою

покращення порядку формування облікових документів, вчасності їх заповнення та посилення контролю за їх формуванням та передачею до відповідних структурних підрозділів, в роботі запропонований графік документообороту.

9. З метою недопущення утворення фіктивної дебіторської заборгованості за розрахунками з постачальниками, ТОВ «Ортосаніт Діффузион» необхідно чітко організувати процес документообігу, облікового процесу, а також внутрішнього контролю за ними. Враховуючи специфіку діяльності базової установи, в роботі запропоновано модель організації документообігу та первинного обліку документів згідно Наказу про облікову політику на ТОВ «Ортосаніт Діффузион».

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Організація контролю заборгованості суб'єкта господарювання

Як зазначалось в попередньому розділі випускної кваліфікаційної роботи, в структурі оборотних активів ТОВ «Ортосаніт Діффузион» значна питома вага належить саме дебіторській заборгованості, майже 50 %. Від того, наскільки ефективно буде здійснюватися аналіз та контроль за виникненням, повнотою та вчасністю погашення дебіторської заборгованості буде залежати ліквідність активів та платоспроможність підприємства.

Саме дієвість внутрішнього контролю дозволить забезпечити вчасність розрахунків та недопущення помилок та перекручень фінансової звітності підприємства. Адже несвоєчасне виявлення помилок у розрахунково-платіжних документах призводить до виникнення різних суперечок під час розрахунків, виникнення конфліктних ситуацій. Особливо це стосується претензійної заборгованості, пов'язаної з нестачами цінностей при їх відпуску, транспортуванні і прийманні.

На нашу думку, метою контролю дебіторської заборгованості є перевірка законності здійснення розрахункових операцій, їх доцільності, документальному обґрунтуванні та правильності відображення розрахункових операцій в системі бухгалтерського обліку та фінансовій звітності підприємства.

Підприємства систематично ведуть розрахунки з постачальниками, покупцями, кредиторами, з бюджетами, з фондами страхування, з робітниками. Вся ця діяльність і є об'єктом комплексної контрольної перевірки.

Під час перевірки дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» мають бути розв'язані наступні завдання:

1) законність здійснення операцій по розрахунках з дебіторами, виконання завдань із зниження дебіторської заборгованості, обґрунтованості її списання;

2) вивчення реальності поточної дебіторської заборгованості;

3) установлення причин і строків утворення заборгованості;

4) перевірка наявності простроченої дебіторської заборгованості;

5) вивчення структури дебіторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності;

6) з'ясування правильності списання заборгованості, строк позовної давності якої минув, перевірка достовірності відображення за відповідними статтями балансу суми дебіторської заборгованості;

7) перевірка правильності та обґрунтованості списання заборгованості та оформлення і відображення в обліку заборгованості за одержаними авансами.

8) повнота і своєчасність пред'явлення претензій за порушення договірних зобов'язань, виявлення матеріальних втрат і обґрунтованості їх списання;

9) дотримання встановлених правил інвентаризації розрахунків;

10) дотримання чинних положень про оплату витрат на відрядження, по виплаті компенсації при переході на роботу в іншу організацію;

11) перевірка правильності проведення відповідних розрахунків платежів у бюджет і державні цільові фонди та своєчасності їх перерахування відповідно до чинного законодавства;

12) дотримання нормативно-правових актів при нарахуванні оплати праці, утримань із неї й правильності ведення бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці;

13) оцінка правильності здійснення розрахунків з органами соціального страхування.

Проведені дослідження системи внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві, дозволили встановити, що обов'язки

внутрішнього контролю покладені на керівника підприємства в частині здійснення адміністративного контролю та головного бухгалтера в частині проведення бухгалтерського контролю.

В роботі здійснено оцінку ефективності системи внутрішнього контролю на ТОВ «Ортосаніт Діффужион». Анкетування середовища внутрішнього контролю ТОВ «Ортосаніт Діффужион» зображено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Анкета вивчення середовища та ефективності контролю (контролю дебіторської заборгованості) ТОВ «Ортосаніт Діффужион»*

Запитання	Відповідь	Примітка
Стиль управління		
Чи оцінюється підприємницький ризик і чи вдається керівництво до адекватного управління ним?	Так	
Чи є у керівництва підстави для перекручення фінансової звітності?	Ні	
Чи діє на підприємстві система внутрішнього контролю?	Так	
Організаційна структура підприємства		
Чи існує спеціальний орган / посада / внутрішнього контролю?	Ні	
Організація внутрішнього контролю		
Чи здійснюються на підприємстві функції внутрішнього контролю?	Так	
Чи застосовується письмова звітність про роботу органу внутрішнього контролю?	Ні	
Чи виконує персонал покладені на нього обов'язки?	Так	
Чи висока плинність кадрів на підприємстві?	Ні	
Кадрова політика		
Чи контролюється наявність необхідних документів, що підтверджують наявність дебіторської заборгованості ?	Так	
Чи ведеться аналітичний облік дебіторської заборгованості ?	Ні	
Чи вчасно здійснюється погашення заборгованості ?	Так	

*розроблено автором

Так, за результатами проведеного анкетування системи внутрішнього контролю ТОВ «Ортосаніт Діффужион» було встановлено, що більшість відповідей на запитання анкети – «Так», на основі чого можна припустити, що ризик контролю на підприємстві є невеликим. Плинність кадрів є не значною, разом з тим на підприємстві відсутня будь-яка звітність, яка б

регламентувала організацію та проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.

Проведені дослідження, дозволили встановити, що процес перевірки має складатися із цілої низки послідовних етапів, кожний з яких має свій зміст, функціональне призначення і є відокремленим за часом.

У теорії і практиці контрольної діяльності виділяють наступні етапи:

- планування та підготовка перевірки;
- складання завдання (програми) проведення перевірки;
- організація роботи на місці (об'єкті) перевірки;
- документальна й фактична перевірка;
- систематизація матеріалів перевірки і складання акта, висновків і пропозицій;
- узгодження і обговорення наслідків перевірки на підприємстві;
- контроль за виконанням рішень, прийнятих за матеріалами перевірки.

Розглянемо процес організації контролю який має бути впроваджений в практичну діяльність ТОВ «Ортосаніт Діффузион». Блок-схема планування і проведення контролю дебіторської заборгованості зображена на рисунку 3.1.

Перед тим як розпочати внутрішній контроль заборгованості підприємства доцільно запланувати його проведення. План контрольної перевірки має розроблятися працівником, який би централізовано контролював фінансово-господарські процеси, що відбуваються на досліджуваному підприємстві (Додаток П.1).

Разом з тим, на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» відсутня служба внутрішнього контролю. На нашу думку, створювати службу внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві є не доцільним, адже це буде затратно для підприємства, а ввести окрему штатну одиницю (внутрішнього контролера) є можливим та доцільним.

На етапі планування внутрішній контролер має розробити та затвердити у керівництва програму контрольної перевірки.

Робочий план має включати перелік робіт, які підлягають виконанню під час перевірки, строки їх виконання та спосіб перевірки (суцільний, вибірковий), термін закінчення перевірки.

Рис. 3.1 Блок-схема планування і здійснення контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффузион»*

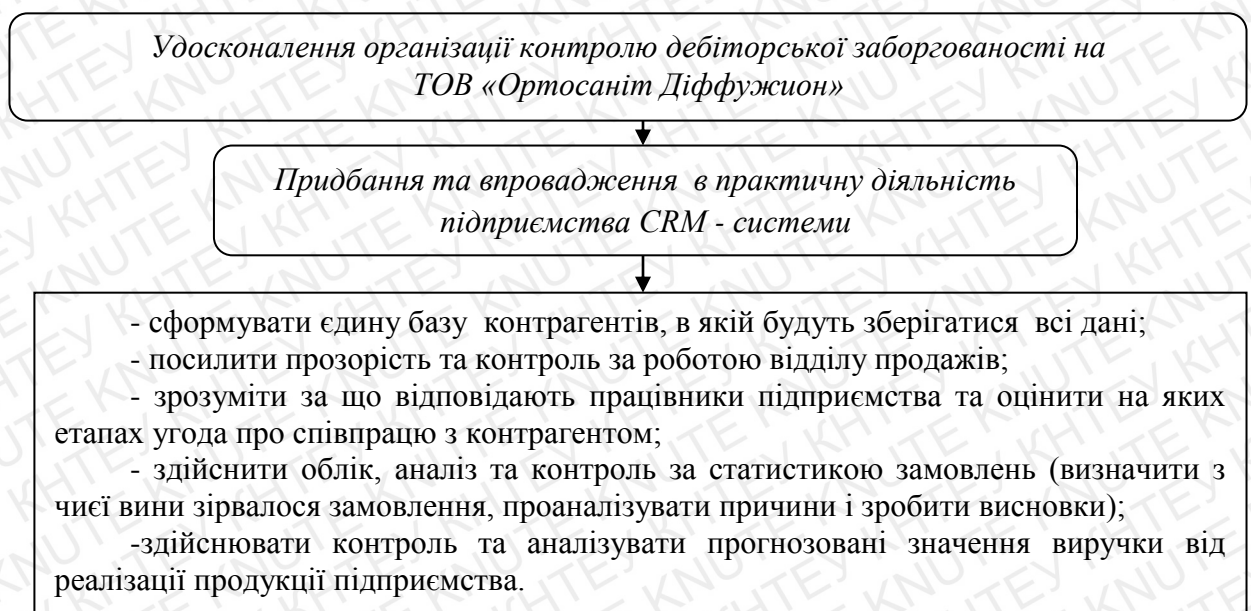
*розроблено автором

На нашу думку система бухгалтерського обліку на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» має бути інтегрованою із CRM системою. Ця система являється комп'ютерною системою контролю за господарськими операціями на підприємстві, в тому числі операцій з виникнення та погашення дебіторської заборгованості. Саме з її допомогою, контрольні функції може здійснювати

майже кожен працівник на підприємстві, у тих сферах, де є доступ для них, і тим самим попереджати певні помилки, або ж визначити, саме на якому етапі виникли відхилення або порушення.

Тобто придбання CRM - системи та впровадження її в практичну діяльність ТОВ «Ортосаніт Діффузион» дозволить:

- сформувати єдину базу контрагентів, в якій будуть зберігатися всі дані;
- посилити прозорість та контроль за роботою відділу продажів;
- зрозуміти за що відповідають працівники підприємства та оцінити на яких етапах угода про співпрацю з контрагентом;
- здійснити облік, аналіз та контроль за статистикою замовлень (визначити з чиєї вини зірвалося замовлення, проаналізувати причини і зробити висновки);
- здійснювати контроль та аналізувати прогнозовані значення виручки від реалізації продукції підприємства.

*Рис. 3.2 Напрями удосконалення організації контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффузион»**

*розроблено автором

Під час контролю дебіторської заборгованості важливе значення має використання фактографічної інформації, яка є обліковою інформацією.

Частково ця інформація, її зміст і використання в контрольному процесі наведені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Фактографічна інформація, яка використовується під час контролю дебіторської заборгованості

№ п/п	Найменування документу	Зміст	Використання в контрольному процесі
1	2	3	4
1.	Договір на поставку від постачальника	Зобов'язання сторін на поставку матеріалів та розрахунки за ними	Контроль за наявністю договору
2.	Платіжне доручення, платіжна вимога-доручення та інше	Сума коштів платежу, його цільове призначення, дата перерахування, дані платника та одержувача	Контроль за достовірністю суми платіжного документа, а також за терміном перерахування та цільовим призначенням коштів
3.	Виписка банку	Використання коштів і їх залишок на розрахунковому та інших рахунках	Контроль за достовірністю використання коштів на різні платежі, а також залишку коштів
4.	Претензійний лист	Лист постачальнику про розбіжності в цінах, що надійшли	Виявлення необґрунтованої претензії
5.	Розрахунок претензії	Представлення розрахунку сум розбіжностей	Контроль за достовірністю розрахунків

Організація дієвої системи внутрішнього контролю повинна ґрунтуватися на своєчасності повідомлення про відхилення, відповідальності, збалансованості, інтеграції, постійності, комплексності, розподілу обов'язків.

На етапі організації внутрішнього контролю заборгованості підприємства важливим є правильний підбір методичних прийомів та облікових процедур (інвентаризація, тематична перевірка, економічний аналіз, перевірка виконання прийнятих рішень), що будуть якнайкраще відповідати організації бухгалтерського обліку на підприємстві та встановленій обліковій політиці.

У роботі з метою деталізації облікової інформації запропонований внутрішній план рахунків (Додаток К) який дозволить розширити аналітичні рахунки та покращити систему контролю за правильністю відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

Внутрішній контроль передбачає наявність на підприємстві певного переліку інструкцій, які допомагають при управлінні, плануванні та контролі за господарською діяльністю суб'єкта господарювання.

Також, на етапі організації необхідністю є визначення основних елементів контролю дебіторської заборгованості підприємства, що наведено на рис. 3.2.

Рис. 3.3 Елементи контролю дебіторської заборгованості

ТОВ «Ортосаніт Діффузион»

Отже, проведені дослідження системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» дозволили позитивно оцінити систему контролю та надати рекомендації з удосконалення її організаційних засад.

3.2. Методика контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання

Організаційні засади внутрішнього контролю заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион» розглянуто в попередньому питанні. Доцільно розкрити саму методику контрольної перевірки дебіторської заборгованості підприємства.

Загалом, стан внутрішнього контролю дебіторської заборгованості доцільно визначати враховуючи наступні параметри (рис. 3.4).

Рис. 3.4 Параметри внутрішнього контролю дебіторської заборгованості підприємства*

*розроблено автором

Схематично методику внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион» можна представити наступним чином (рис. 3.5).

Як видно з рис. 3.5 на початковому етапі здійснення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості, контролерам необхідно перевірити обґрунтованість та ефективність обраної підприємством стратегії відносин з контрагентами. Дана стратегія має бути прописана в договорах та включати в себе умови надання та отримання товарного кредиту, порядку застосування товарних знижок.

Контролер також має оцінити класифікацію дебіторів, та наявність на підприємстві відповідних аналітичних рахунків з обліку дебіторської заборгованості. Правильний розподіл клієнтів дозволить більш якісно здійснити перевірку рохрахунків з відповідними дебіторами, а також є запорукою в прийнятті ефективних управлінських рішень.

Рис. 3.5 Методика внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффужион»

Важливим етапом перевірки є оцінка юридичного оформлення та договірних відносин підприємства зі своїми дебіторами. Процес договірної роботи регулюється на рівні підприємства (мікрорівні) і на рівні держави через законодавчі акти (макрорівень).

Завдання, які постають в процесі здійснення контролю договірних процесів, полягають у перевірці:

-правильності формування договірної документації відповідно до нормативно-правової бази, яка є чинною та регламентує порядок укладання договорів між контрагентами;

- наявності обов'язкових реквізитів в частині термінів, умов розрахунків, відповідальності за порушення договірних зобов'язань.

Перевірка договірної документації щодо формування та порядку погашення дебіторської заборгованості дозволить підвищити імовірність погашення боргу, що в свою чергу позитивно вплине на фінансовий стан підприємства. А у питаннях розрахунків з постачальниками це дозволяє мінімізувати ризики несвоєчасного надходження необхідних для безперервної діяльності підприємства ресурсів.

Необхідно відзначити, що результативність внутрішнього контролю залежить від моніторингу та аналізу величини дебіторської заборгованості, а також порядку впливу її на фінансовий стан підприємства. Контролеру необхідно визначити оптимальний розмір дебіторської заборгованості, яка б надлишково не мобілізувала фінансові ресурси та не створювала проблем в безперервності діяльності підприємства.

Залежно від своєчасності погашення дебіторська заборгованість поділяється на:

1) дебіторську заборгованість, строк оплати якої не настав (строкова дебіторська заборгованість);

2) дебіторська заборгованість не сплачена в строк (прострочена).

-сумнівна дебіторська заборгованість;

-безнадійна дебіторська заборгованість

Необхідно відзначити, що контролер повинен перевірити правильність оцінка та визнання дебіторської заборгованості, що впливає на достовірність облікових даних, а також на правильність їх відображення у фінансовій звітності підприємств. Розкриємо схематично порядок визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості відповідно до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [1].

Загалом, поточна дебіторська заборгованість визнається під час реалізації товарів (продукції), надання послуг та оцінюється за первісною вартістю. Тобто, підприємство має право відображати поточну дебіторську заборгованість після передачі права власності на товар при його реалізації на умовах відстрочення оплати.

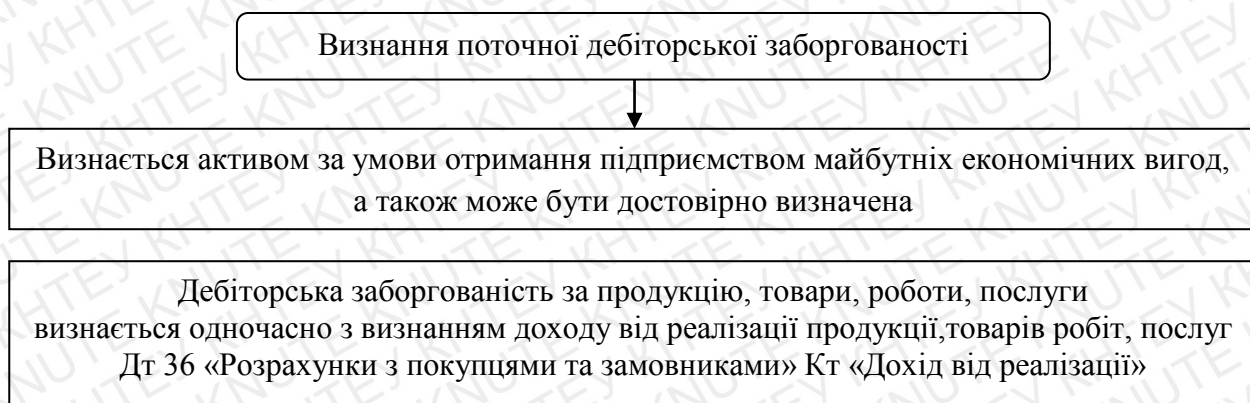

Рис. 3.6 Визнання поточної дебіторської заборгованості підприємства

Також необхідно оцінити співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства з метою прискорення оборотності останньої. Вважається, що сприятливою є ситуація коли період обороту дебіторської заборгованості є меншим ніж період обороту кредиторської заборгованості, адже за такої ситуації підприємство зможе погасити свої зобов'язання за рахунок коштів дебіторів.

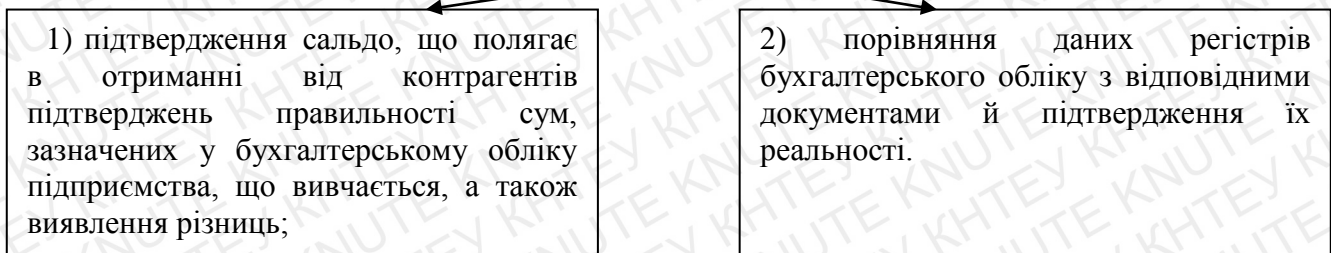
Одню із процедур перевірки є здійснення інвентаризації дебіторської заборгованості підприємства шляхом перевірки первинної документації з обліку заборгованості а також здійснення звірки залишків із контрагентами.

Доцільно розкрити основні методи проведення інвентаризації дебіторської заборгованості вітчизняного підприємства (рис. 3.7).

Як видно з рис. 3.7 є два методи здійснення інвентаризації дебіторської заборгованості:

- підтвердження від контрагентів сум дебіторської заборгованості та порівняння із даними бухгалтерського обліку;

Способи проведення інвентаризації дебіторської заборгованості

*Рис. 3.7 Методи проведення інвентаризації дебіторської заборгованості**

*розроблено автором

порівняння реєстрів бухгалтерського обліку із первинною та обліковою документацією в якій відображаються операції щодо виникнення та погашення дебіторської заборгованості.

Під час інвентаризації стану розрахунків із працівниками підприємства доцільно перевірити звіти підзвітних осіб за виданими авансами з урахуванням їх цільового призначення; виявити несплачені суми по заробітній платі, які підлягають депонуванню, а також суми і причини виникнення переплат працівникам; обґрунтованість відображеної в бухгалтерському обліку заборгованості за недостачами та крадіжками. На особливу увагу заслуговує оцінка дат виникнення та строків погашення дебіторської заборгованості, сум простроченої заборгованості та встановлення фактів прострочення.

На нашу думку, підприємствам з метою посилення контролю за розрахунковою дисципліною доцільно розробити та затвердити Положення про інвентаризаційну комісію, в якому передбачити порядок формування інвентаризаційної комісії, кваліфікаційні вимоги, порядок здійснення інвентаризації.

Важливим моментом у організації ефективної системи внутрішнього контролю є забезпечення надійності збереження документації, порядку архівації відповідної договірної та облікової документації. На нашу думку, ефективність системи внутрішнього контролю покращиться за наявності на підприємстві достовірної інформації про всі взаєморозрахунки за аналізований період. Контролерам доцільно розробляти внутрішню документацію яка дозволить враховувати специфіку діяльності відповідних

господарюючих суб`єктів а також уможливлувати виникнення прорахунків та суперечливих ситуацій в частині розрахункових операцій між контрагентами.

В роботі наведений висновок внутрішнього контролера щодо правильності відображення дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства (Додаток П.2).

Проведені дослідження дозволили розробити робочий документ контролера, який дозволить оптимізувати контроль розрахунків з дебіторами та не допустити помилок під час розрахунків (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Контроль дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги

ТОВ «Ортосаніт Діффузион»*

Контрагент	Дата утворення	Заборгованість на початок періоду	Реалізовано продукції		Сплачено		Заборгованість на кінець періоду
			Дата	Сума	Дата	Сума	
1	2	3	4	5	6	7	8
ПрАТ «Оріон»	23.05.2019р.	50 тис.грн.	24.05.19р.	80 тис.грн.	25.11.19р.	30 тис.грн.	100 тис.грн.
.....							
Усього	-	50 тис.грн.	-	80 тис.грн.	-	30 тис.грн.	100 тис.грн.

*розроблено автором

З метою підготовки висновку всі виявлені порушення та помилки внутрішній контролер може відобразити у запропонованому нами підсумковому робочому документі (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Перелік виявлених помилок та порушень під час внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ТОВ «Ортосаніт Діффузион»*

Період перевірки _____

Термін перевірки _____

№	Первинний документ, обліковий регістр				Робочі документи, що відбивають факти порушень (помилки)	Характер порушень	Примітки
	Назва	№	Дата	Сума			
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Видаткова накладна	325-96	22.05.19	15 тис.грн.			
-	-	-	-	-	-	-	-

Виконав _____

Перевірив _____

Ознайомився _____

Отже, удосконалюючи систему внутрішнього контролю на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» необхідно дотримуватися системного підходу, що забезпечить його найбільшу результативність та, в свою чергу, визначить раціональність контрольної діяльності.

Необхідно відзначити, що удосконалення системи внутрішнього контролю потребує використання заходів автоматизації. В наступному питанні випускної кваліфікаційної роботи запропонуємо удосконалити контроль за допомогою використання CRM-системи.

3.3 Удосконалення контролю дебіторської заборгованості в умовах використання сучасних інформаційних технологій

Суб'єкти контролю в Україні при здійсненні контрольної діяльності все частіше застосовують обчислювальну техніку, адже автоматизовані засоби обробки інформації мають безліч переваг.

В п.3.1 ми пропонували ТОВ «Ортосаніт Діффузион» придбати та впровадити в практичну діяльність підприємства CRM-систему. Доцільно на підприємстві ввести окрему штатну одиницю (внутрішнього контролера) в обов'язки якого входило б контроль за правильністю облікового відображення господарських операцій загалом та операцій з дебіторською заборгованістю зокрема. Контролер має відслідковувати надходження усіх документів, їх наявність та виявляти порушення та недоліки у інформації, яку надає попередній етап обліку та контролю. Важливою ознакою є те, що внутрішній контролер не має доступу до бухгалтерської програми 1С:Підприємство 8 та працює лише з внутрішньою CRM-системою. Для повного відображення методики контролю, розглянемо, як побудована ця система, у розрізі доступів та здійснення контролю (рис 3.8).

Як видно з рис. 3.8, менеджери вносять основну інформацію до системи та формують первинні документи. Важливо зазначити, що наявність паперового документу, також дає змогу проконтролювати правильність відображення операції в системах обліку, адже на наступних рівнях, при

здійснені перевірки відповідності господарських операцій, формуються списки за певними фільтрами, і саме цьому списку мають відповідати наявні документи.

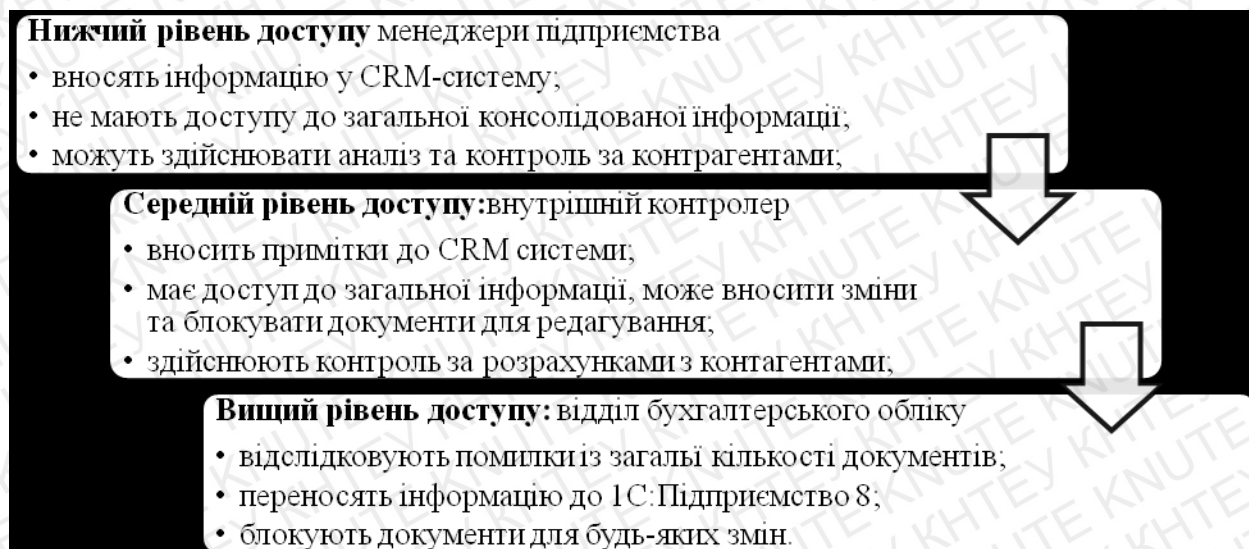

Рис.3.8 Рівні внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ТОВ

«Ортосаніт Діффузион» згідно доступів CRM-системи*

*розроблено автором

Дуже зручно, коли основну інформацію у систему вводить безпосередньо менеджер, який здійснив реалізацію товару. Також, це здійснюють працівники складів та працівники відділу логістики. На рис.3.9 зображено як документи, що відносяться до однієї реалізації товару зв'язуються один з одним.

Документ	Господарська операція	Пров.	Дата	№	Організація	Оператор	Статус
Відаткова накладна №125569 від 09.06.2017	Відаткова накладна(упр)	☒	09.06.2017	125569	АГРОМАТ ПТК ТОВ	Буртна/Кривошук О. І	Повністю відвантаже
Підбір №143943 від 09.06.2017	Продаж(скл)	☒	09.06.2017	143943	Склад холдинга	Дубовенко/Яценко Ю	
Акт видачі №189445 від 09.06.2017	Продаж	☒	09.06.2017	189445	Склад холдинга	Дубовенко/Яценко Ю	
Рахунок-фактура №145729 від 02.05.2017	Реалізація замовного товару	☒	02.05.2017	145729	АГРОМАТ ПТК ТОВ	Кузяк П. Д.	Повністю відвантаже

Рис.3.9 Відображення зв'язків у первинних документах у CRM

ТОВ «Ортосаніт Діффузион»

Це допомагає працівникам проконтролювати де наразі знаходиться той чи інший товар, як змінювалась комплектація, на якому складі знаходиться замовлення. На рівні внутрішнього контролю здійснюється контроль за наявністю всіх документів, та їх відповідності CRM-системи. При виявленні

певних відхилень, порушень, відсутності документа, працівник відділу контролю, завжди має можливість подивитись хто створив документ, які зміни в ньому відбувались, який шлях актив пройшов і де він знаходиться (Додаток Л).

Також є список внутрішніх електронних адрес, тому, зазвичай не виникає ситуацій, коли неможливо дізнатись чому сталась та чи інша помилка. Це також допомагає попередити відсутність документів та неточності відображення інформації, адже кожен працівник знає, що всі його дії з документом були зафіксовані (Додаток М).

В Додатку М зображено фільтри, якими контролер може користуватись для формування інформації, яка допомагає виявити відхилення і порушення на підприємстві. Важливо додати, що відсортовану інформацію можна експортувати у ті файли, які будуть необхідні кожному з відділів.

Останній етап контролю за допомогою CRM-системи, здійснюється відділом бухгалтерського обліку. Загалом, відділ бухгалтерського обліку та внутрішній контролер мають схожі доступи до редагування і контролю документів, однак з однією відомістю: бухгалтерія здійснює остаточне блокування документів, перед внесенням їх до бухгалтерської системи 1С: Управління торговим підприємством 8.3». Відділ бухгалтерського обліку також формує власні реєстри первинних документів, але вже на основі 1С: Управління торговим підприємством 8.3», що також є своєрідним засобом контролю. Розподілення систем -CRM та 1С: Управління торговим підприємством 8.3» пояснюється високою ціною розробки такої бухгалтерської системи, яка б поєднала у собі функції обох. Наразі, планується перехід на систему 1С, яка ще більше ніж попередня версія підлаштована до внутрішніх потреб, однак тут також є певні нюанси, вирішення для яких ще не знайдено.

Останнім етапом контролю є остаточна перевірка фінансової звітності внутрішнім контролером поквартально, та зовнішнім аудитором щорічно.

Доцільним є розробка контрольних таблиць, які допомагають співставити дані у 1С:Підприємство 8 та CRM-системі. Пропонуємо використовувати порівняльні таблиці, які побудовані за видом додатку В. Вона діє таким чином: з 1С:Підприємство 8 та CRM-системи переносяться необхідні дані, і співставляються у MS Excel, за допомогою функції «Duplicate Values», яка виділяє дані, що вирізняються від іншої колонки (детальніше, описано в електронному додатку).

Отже, методика здійснення контролю на досліджуваному підприємстві не є єдиною системою, а розгалужена і розподілена між різними структурними підрозділами підприємства. Вона не регламентується певним документом, а є симбіозом розпоряджень та внутрішніх правил роботи. Запропоновані шляхи оптимізації контролю дебіторської заборгованості дозволять удосконалити контрольний процес та не допустити шахрайств та зловживань з боку працівників підприємства.

Висновок до розділу 3

1.В роботі здійснено оцінку ефективності системи внутрішнього контролю на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за допомогою анкетування. Так, за результатами проведеного анкетування системи внутрішнього контролю ТОВ «Ортосаніт Діффужион» було встановлено, що більшість відповідей на запитання анкети – «Так», на основі чого можна припустити, що ризик контролю на підприємстві є невеликим. Плинність кадрів є не значною, разом з тим на підприємстві відсутня будь-яка звітність, яка б регламентувала організацію та проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.

2.В роботі наведено план внутрішнього контролю дебіторської заборгованості підприємства, а також запропонована до впровадження блок-схема планування та здійснення контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффужион». Встановлено, що система бухгалтерського обліку на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» має бути інтегрованою із CRM

системою. Ця система являється комп'ютерною системою контролю за господарськими операціями на підприємстві, в тому числі операцій з виникнення та погашення дебіторської заборгованості. Саме з її допомогою, контрольні функції може здійснювати майже кожен працівник на підприємстві, у тих сферах, де є доступ для них, і тим самим попереджати певні помилки, або ж визначити, саме на якому етапі виникли відхилення або порушення.

3. Проведені дослідження дозволили розробити робочі документи контролера, які дозволить оптимізувати контроль розрахунків з дебіторами та не допустити помилок під час здійснення розрахунків.

4. Надані рекомендації з удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на основі CRM-системи. Розкрито порядок інтеграції облікової інформації в CRM-систему та взаємозв'язок працівників бухгалтерії та внутрішнього контролера підприємства щодо перевірки дебіторської заборгованості.

ВИСНОВОК:

1. Встановлено, що дебіторська заборгованість відноситься до оборотних активів та представляє собою заборгованість як фізичних так і юридичних осіб щодо оплати товарів, робіт, послуг. Методологічні засади обліку дебіторської заборгованості розкриті в П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», а також в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти». В роботі зазначено, що сутність дебіторської заборгованості розкриті в даних стандартах по різному.
2. В роботі наведена класифікація дебіторської заборгованості, та розкриті класифікаційні ознаки за якими підприємства можуть поділяти дебіторську заборгованість та деталізувати облікову інформацію з метою прийняття виважених управлінських рішень.
3. В роботі запропоновано крім загальновідомих класифікаційних ознак, використовувати ознаку **«за ступенем дотримання фінансової дисципліни»**. За даною ознакою дебіторську заборгованість доцільно поділяти на **допустиму та невинувдану**. Дана ознака дозволить виділити із усієї дебіторської заборгованості ту яка є найбільш ризикованою та потребує посиленої уваги.
4. Розкриті основні нормативно-правові документи які регулюють облік та контроль дебіторської заборгованості підприємства. Нормативно - правові документи поділені на рівні регламентації та надана коротка їх характеристика.
5. Дослідження проводилось на базі даних ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН». Дане підприємство є посередником в реалізації високоякісної медичної техніки та відноситься до групи підприємств Baldinelli Україна. Продукцію яку реалізує ТОВ «ОРТОСАНІТ ДІФФУЖИОН» (медичні ліжка, медичні матраци, коляски для інвалідів, і т.д.) це медичні товари із більше ніж 8-ми країн Світу.
6. Підприємство відноситься до малих підприємств та формує звітність відповідно до П(С)БО 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого

підприємництва". Для забезпечення своєї діяльності, за рахунок вкладів учасників створено статутний фонд у розмірі 1 тис.грн. Відповідно до Наказу про облікову політику встановлено вести електронну систему обліку з використанням 1С: Управління торговим підприємством 8.3».

Загалом, найкращим роком щодо отримання прибутку за останні п'ять років був 2017 р. (сума чистого прибутку – 5683,5 тис.грн), а найгіршим роком - 2016р. (сума прибутку -6,0 тис.грн). З 2016 р. по 2018 р. ТОВ «Ортосаніт Діффужион» величина чистого прибутку значно зросла за рахунок випереджаючого зростання доходів над витратами, а також за рахунок збільшення попиту на продукцію даного підприємства. На особливу увагу заслуговує збільшення інших операційних витрат в 2017р. та 2018 році в порівнянні з попередніми роками. Це відбулось за рахунок курсових різниць, а також збільшення адміністративних витрат (витрат на управління) та витрат на збут реалізованої товарної продукції.

7. Загальна вартість майна ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за останні роки значно збільшилась, майже в 10 разів. В 2014 році валюта балансу складала – 2529,5 тис.грн., а вже в 2018 році – 36634,6 тис.грн. Це є позитивними змінами, оскільки збільшення активів свідчить про покращення економічного потенціалу підприємства, його ваги на ринку. Така зміна в обсязі активів підприємства була зумовлена збільшенням в основному оборотних активів.
8. Аналізуючи довгострокові (необоротні) активи, найважливішим для оцінки фінансового стану є діагностика їх зростання, структурних зрушень та ефективності використання. Необоротні активи підприємства, повністю сформовані за рахунок основних засобів. Дана стаття активів за аналізований період з'явилась тільки в 2018 році та становила 19,8 тис.грн.
9. Якщо порівняти оборотні та не оборотні активи, то можна відзначити, що оборотні активи займають приблизно 98 % в сукупних активах

підприємства. Тобто підприємство має посилену увагу звертати якісному стану та ефективності використання оборотних активів.

10. Стрімке зростання товарних запасів відбулось в 2017 – 2018 роках. Так, за даний період підприємство виграло тендер на поставку медичної техніки для державних медичних закладів. За рахунок цього, підприємство збільшило обсяги реалізації товарної продукції, та покращився його фінансовий стан.
11. Щодо дебіторської заборгованості, то дана стаття активів займає значну питому вагу в оборотних активах підприємства. В 2014 році дебіторська заборгованість складала 420, 5 тис.грн, а в 2018 році – 3984,6 тис.грн. Підприємство в особі керівництва має звертати особливу увагу на стан погашення дебіторської заборгованості, адже невчасне погашення може вплинути на ліквідність та платоспроможність підприємства.
12. В 2017р. та 2018 р. значно збільшилась інша поточна дебіторська заборгованість підприємства на 9940,8 тис.грн та 6378,4 тис.грн. відповідно. Це відбулось за рахунок збільшення заборгованості працівників перед підприємством, які отримали кошти під звіт для здійснення господарської діяльності.
13. На кінець аналізованого періоду власний капітал значно збільшився за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку. Це є позитивною зміною, що веде до покращення фінансової стійкості підприємства. В свою чергу, поточні зобов'язання дещо більші за власний капітал підприємства, та сформовані в основному за рахунок кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Дані стаття зобов'язань значно зросла в 2017р. та 2018р. на 9422,2 тис.грн та 4119,2 тис.грн відповідно.
14. Проведені дослідження дозволили встановити, що на ТОВ «Ортосаніт Діффузион» відсутній графік документообороту. Тому, з метою покращення порядку формування облікових документів, вчасності їх заповнення та посилення контролю за їх формуванням та передачею до

відповідних структурних підрозділів, в роботі запропонований графік документообороту.

15. З метою недопущення утворення фіктивної дебіторської заборгованості за розрахунками з постачальниками, ТОВ «Ортосаніт Діффужион» необхідно чітко організувати процес документообігу, облікового процесу, а також внутрішнього контролю за ними. Враховуючи специфіку діяльності базової установи, в роботі запропоновано модель організації документообігу та первинного обліку документів згідно Наказу про облікову політику на ТОВ «Ортосаніт Діффужион».

16. В роботі здійснено оцінку ефективності системи внутрішнього контролю на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» за допомогою анкетування. Так, за результатами проведеного анкетування системи внутрішнього контролю ТОВ «Ортосаніт Діффужион» було встановлено, що більшість відповідей на запитання анкети – «Так», на основі чого можна припустити, що ризик контролю на підприємстві є невеликим. Плинність кадрів є не значною, разом з тим на підприємстві відсутня будь-яка звітність, яка б регламентувала організацію та проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.

17. В роботі наведено план внутрішнього контролю дебіторської заборгованості підприємства, а також запропоновано впровадження блок-схема планування та здійснення контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ортосаніт Діффужион». Встановлено, що система бухгалтерського обліку на ТОВ «Ортосаніт Діффужион» має бути інтегрованою із CRM системою. Ця система являється комп'ютерною системою контролю за господарськими операціями на підприємстві, в тому числі операцій з виникнення та погашення дебіторської заборгованості. Саме з її допомогою, контрольні функції може здійснювати майже кожен працівник на підприємстві, у тих сферах, де є доступ для них, і тим самим попереджати певні помилки, або ж визначити, саме на якому етапі виникли відхилення або порушення.

18. Проведені дослідження дозволили розробити робочі документи контролера, які дозволить оптимізувати контроль розрахунків з дебіторами та не допустити помилок під час здійснення розрахунків.

19. Надані рекомендації з удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на основі CRM-системи. Розкрито порядок інтеграції облікової інформації в CRM-систему та взаємозв'язок працівників бухгалтерії та внутрішнього контролера підприємства щодо перевірки дебіторської заборгованості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Акімова Н.С., Новицька Н.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської і кредиторської заборгованостей / Н. С. Акімова, Н. В. Новицька //Научно-технический сборник. Серія: Економічні науки. –2015. –№ 77. –С.268–273.
2. Азарян О.М. Шляхи підвищення ефективності розвитку підприємств у роздрібній торгівлі / О.М. Азарян // Вісник Донецького НУЕТ. – 2016. – № 3. – С. 175-180.
3. Апопій В. В. Характер сучасного розвитку внутрішньої торгівлі України / В. В. Апопій, Н. С. Ситник // Торгівля, комерція, підприємство : зб. наук. пр. – Львів: Львівська комерц. акад., 2016. – Вип. 13. – С. 5–9.
4. Астрахова М.М. Проблемні аспекти термінології та класифікації резервів підприємства / М.М. Астрахова // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. – 2017. – № 611. – С. 111-117.
5. Бардаш С. В. Організаційно-правова ідентифікація внутрішнього контролю у приватному секторі економіки [Електронний ресурс] / С. В. Бардаш // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 3-9.
6. Беялов, Т. Е. Аналіз форм і методів управління дебіторською заборгованістю у складі оперативних фінансових активів корпорації [Текст] /Т. Е. Беялов // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №9. – С. 30–37.
7. Белокоз О. Внутрішній аудит дебіторської та кредиторської заборгованостей торговельних підприємств / О. Белокоз // Економічний аналіз: зб. наук. праць. –Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільськогонціонального економічного університету «Економічна думка», 2011. –Вип. 9. –Ч1.[Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ecan/2011_9_1/pdf/byelokoz.PDF.

8. Берехтіна Л.О. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства / Л.О. Берехтіна// Держава і регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2016. – № 6. – С. 378–381.
9. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Т. Білуха, М. Г. Дмитренко, Т. В. Микитенко. - 2-е вид., переробл. і доповн. - К. : Укр. акад. оригін. ідей, 2006. - 886 с. - укр.
10. Богатко, Н. Продаж дебіторської заборгованості: визначення, оцінка, облік [Текст] / Н. Богатко // Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. – 2014. – № 22. – С. 57–63.
11. Борисова В. А. Напрями економічного відтворення ресурсного потенціалу АПК / В. А. Борисова // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія „Фінанси і кредит” – 2017. – №2 (25). – С. 236. 3.
12. Будник Л. Внутрішній контроль як засіб підвищення економічної безпеки бізнесу / Л. Будник, С.І. Саченко // Галицький економічний вісник / Тернопільський державний технічний університет ім. І. Пулюя, 2016. – № 4 (33). – С. 191–194.
13. Бутинець Т. А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології, практики : монографія [Текст] / Т. А. Бутинець. - Житомир:ЖДТУ, 2012. - 772 с.
14. Бутинець Т.А. Виявлення відхилень, умов та причин їх виникнення / Т.А. Бутинець // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2010. – №3(53). – С.7-12
15. Бутинець Ф. Ф. Аудит [Текст] : підр. для студ. / Ф. Ф. Бутинець. – 2 – е вид. перер. і доп. – Жит. : РУТА, 2004. – 672 с. – ISBN: 978– 601 – 225 – 012 – 1
16. Гладких Т.В. Проблеми організації бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Монографія / Т.В. Гладких // За загальною редакцією Губачової О.М. – Полтава. РВВ ПУСКУ, 2017. – 364

17. Господарський кодекс України від 06.11.2017 №436-15 (із змінами та доповненнями)// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, № 19-20, № 21-22, ст.144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
18. Губарик О. М. Оборотний капітал в управлінському обліку підприємства / О.М. Губарик // АгроСвіт. – 2017. – № 20. – С. 25–28.
19. Грінченко А. Ю. Актуальні проблеми обліку товарних запасів та шляхи їх вдосконалення/ А. Ю. Грінченко// матеріали Міжнародноїнауково-практичної конференції 20 березня 2018 року у м. Вінниця:зб. наук. праць «ΛΟΓΟΣ» / відп. за випуск Голденблат М.А. //ГО «Європейська наукова платформа». –2018. – Т.6. – с.132.
20. Демченко Т.А. Економічна суть оборотних активів і проблеми їх визнання й класифікації // Актуальні проблеми економіки. - 2016. - № 12. - С. 175-189.
21. Добровольська О. В. Сучасна система організації контролю за дебіторською заборгованістю підприємств / О. В. Добровольська // Вісник Запорізького національного університету. – 2014. – № 1. – С. 5–11.
22. Дроздова О.Г. Бухгалтерський облік і контроль руху товарів: організація і методика: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.е.н. за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Житомир, 2013. – 21 с
23. Дроздова О.Г. Особливості організації та здійснення внутрішнього контролю на комісійних підприємствах / О.Г Дроздова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку.- 2016 - №2 (23) – с.81
24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджено Мінфіном України від 24.07.2015. (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

25. Ковалев А. И. Анализ финансового состояния предприятия [Текст] / А. И. Ковалев, В. П. Привалов. – 8 – е издание, переработанное и дополненное.– М., 2015. – 256 с.– ISBN 5 – 85873 – 074 – 4.
26. Коваль О. Оборотні активи у податковому та бухгалтерському обліку // Справочник економіста. – 2017. – № 3. – С. 57-62.
27. Ковтун Т.В. Система внутрішнього контролю як невід’ємний елемент операційної системи підприємства / Т.В. Ковтун // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – № 6. – Т. 1. – С. 164-170.
28. Ковбич Т.М.Аудиторська перевірка в умовах застосування комп’ютерної форми ведення бухгалтерського обліку / Т. М. Ковбич// Економіка та фінанси. – 2017. – № 11. – С. 128- 131.
29. Ключ Ю.І. Удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості // Вісник Східноукраїнського національного університету імені В.Даля –№ 8 (162) 2011 –С. 160-164
30. Мазаракі А.А., Пшеслінький Д.М., Смолін І.В.. Торговельне підприємство: стратегія, політика, конкуренто- спроможність : [монографія] /. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – С. 125.
31. Митний кодекс України від 03.12.2017 № 4495-17 із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
32. Михайлов М.В Бухгалтерський облік (теорія): Навч.посібник/ М.В. Михайлов, А.І. Глумаченко, В.П. Гончар, Г.А. Бачмат/ За ред. проф. Михайлова М.Г.- К.: Центр учбової літератури, 2017-247 с.
33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1«Подання фінансової звітності» від 01.01.2012 № 929_013(із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_013
34. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2013 року, частина 1/ Пер. з

англ.мови. [Текст] – Київ. Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2014. – с.976

35. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 12.03.2013 № 929_010(із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010

36. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.

37. Мулик Т. Нові підходи щодо класифікації оборотних активів [Текст] / Т.Мулик, Г. Єскель, О. Панадій // Економічний аналіз. – №6. – 2016.– С. 125 – 127

38. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено Міністерством фінансів України від 14.03.2017 №z0336-13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

39. Назарова К. О. , монографія Назарова К.О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія /К. О. Назарова.- К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015.- 464 с.

40. Нестеренко С.С. Оборотні кошти в умовах формування ринкової економіки / Нестеренко С.С. // Науковий вісник Академії муніципального управління. – 2013. – Вип. 7. – С. 49.

41. Партин Г.О. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики: Навч. посіб. / Г.О. Партин / - К.: Т-во "Знання", КОО, 2017. - 245 с

42. Пархоменко О.П. Оборотний капітал в умовах глобальних викликів: формування та використання : [монографія] / О.П. Пархоменко. – Луганськ : Ноулідж, 2016. – 216 с.

43. Паулик А.Я. Проблеми і перспективи розвитку торгівлі України //Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. – 2015. – Вип. 1(1). – С.22-26

44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій України від

18.03.2014 № z0892-99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

45. Поважний О.С. Особливості визначення сутності та складу поняття «оборотні активи» / Поважний О.С., Крамзіна Н.О., Кваша Ю.В. // Економічний простір. – 2016. – № 12/2. – С. 41-52.

46. Податковий кодекс України від 03.12.2017 № 2755-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

47. Поддубна Н.М. Внутрішній контроль у роздрібних торговельних підприємствах споживчої кооперації: особливості побудови та здійснення / Н.М.Поддубна // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2016 -№27 – с.268

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» від 09.08.2013 № z0725-99 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» від 09.08.2013 № z0284-00(із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» № z0751-99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

51. Положення про ведення касових операцій в національній валюті, затверджено наказом Міністерства юстиції України від 01.09.2013 №z0040-05. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>

52. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 26.05.2017 № z0168-95 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

53. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

54. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 11.06.2017 №996-14 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

55. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 30.09.2015 №851-15 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

56. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 03.01.2017 № 959-12 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

57. Пушкарь А.И., Беявцева В.В. Альтернативные методы контроля товарных запасов в информационной системе бухгалтерского учета. // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2014. – Випуск 197, Том III. – С. 758-760.

58. Рибалко О. М. Деякі аспекти ефективного управління дебіторською заборгованістю / О. М. Рибалко, М. Б. Сичова // Вісник Запорізького національного університету. – 2017. – № 1. – С. 164–169.

59. Суков Г.С. Показники стану та ефективності використання оборотних активів: ліквідність та оборотність // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Випуск 2. — Житомир: ЖДТУ, 2016. — С. 301—313.

60. Сухарева Л.О. Організація и методика внутрішнього бухгалтерського контролю у торгівлі: дис. канд. екон. наук: спец. 08.06.04 / Л.О. Сухарева. – Донецьк, 2017. – 230 с.

61. Фарйон О. О. Дебіторська та кредиторська заборгованість: контроль та управління як запорука успішного розвитку / О. О. Фарйон, М. Я. Яструбський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2017. – Вип. 21.4. – С. 276–282.

62. Фірсова Н.В. Облік і контроль торговельних витрат підприємств споживчої кооперації (на прикладі роздрібних торговельних підприємств): автореф. дис.. канд.екон.наук : 08.00.09 [Текст]/ Надія Василівна Фірсова; ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім.Вадима Гетьмана – Київ.2015.-20с.

Додатки

Додаток А

Характеристика чинної нормативно - правової бази з обліку та оподаткування фінансових інструментів

№ по р.	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3	4
1.	Податковий кодекс України № 2755-VI від 2.12.2010 р. (зі змінами від 01.03.2019)	Визначає перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.	Використано під час оцінки податкового обліку операцій підприємства з фінансовими інструментами
2.	Господарський кодекс України 16.01.2003р. № 436-ІУ.(зі змінами від 07.02.2019)	В даному кодексі передбачено основні засади господарської діяльності, суб'єкти господарювання, майнова основа господарювання, господарські зобов'язання, відповідальність за право порушення у сфері господарювання, особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання, зовнішньоекономічна діяльність та спеціальні режими господарювання .	Використано під час оцінки договірної регулювання операцій з фінансовими інструментами, взаємовідносин з бізнес-партнерами в правовому полі.
3.	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996- XII від 16.07.1999 р. (зі змінами від 16.11.2018)	В законі подано перелік основних звітностей підприємств різних форм власності; визначено порядок та правила ведення бухгалтерського обліку на підприємствах; основні норми та нормативи тощо .	Використано під час оцінки організації бухгалтерського обліку операцій з фінансовими інструментами підприємства
5.	Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” № 959- XII від 16.04.1991р. (зі змінами від 07.02.2019)	Надає підприємству право самостійно визначати форму розрахунків по зовнішньоекономічних операціях вільно обирати банківсько-кредитні установи, які будуть вести їх валютні рахунки та розрахунки з іноземними суб'єктами господарської діяльності.	Використано під час оцінки правильності здійснення зовнішньо - економічних операцій підприємства
1	2	3	4

8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 „Дохід” (зі змінами від 09.08.2013)	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час розкриття порядку ведення бухгалтерського обліку доходів на досліджуваному підприємстві
9.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрата” №318 від 31.12.1999 р.	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час розкриття порядку ведення бухгалтерського обліку витрат на досліджуваному підприємстві.
10.	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» від 09.08.2013 № z0725-99	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності. Це Положення (стандарт) застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості, встановлених іншими положеннями бухгалтерського обліку.	Використано під час розкриття організації та методики обліку дебіторської заборгованості підприємства.
11	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затв. Наказом Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час оцінки облікового відображення зобов'язань підприємств
12	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затв. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.2001 р. № 559	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час оцінки правильності облікової оцінки фінансових інструментів підприємства.
12.	Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». від 01.01.2012 р.	Визначає порядок розкриття облікової інформації щодо фінансових інструментів господарюючих суб'єктів	Використано під час порівняння міжнародного та вітчизняного законодавства з обліку фінансових інструментів
1	2	3	4
13	Міжнародний стандарт	Встановлює принципи фінансової	Використано під

	фінансової звітності (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Міжнародний документ від 01.01.2012 р.	звітності про фінансові активи та фінансові зобов'язання, які надаватимуть доречну та корисну інформацію користувачам фінансової звітності для їхньої оцінки обсягів, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.	час оцінки облікового відображення фінансових активів та фінансових зобов'язань досліджуваного підприємства
14.	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання» від 01.01.2012 р	Встановлені принципи для подання фінансових інструментів як зобов'язань або власного капіталу і для згортання фінансових активів і фінансових зобов'язань.	Використано під час оцінки міжнародного досвіду подання фінансових інструментів та зобов'язань, а також для згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань.
15	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» від 01.01.2012 р.	Встановлює принципи облікової оцінки та визнання фінансових інструментів господарюючих суб'єктів	Використано під час оцінки міжнародного досвіду визнання та оцінки фінансових інструментів підприємствами
16	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р № 73	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.	Норми цього Положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності ТОВ «Гейзер-Центр», та формування проміжних фінансових показників.
17	План рахунків бухгалтерського обліку України від 18.03.2014 № z0892-99	Застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім банків і бюджетних установ) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності,	Застосовується ТОВ «Гейзер-Центр» для здійснення обліку за фінансовими потоками.
1	2	3	4
18	Інструкція про	Встановлює призначення і порядок	Застосовується

	застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб.	ТОВ «Гейзер-Центр» для здійснення обліку за фінансовими потоками.
19	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 26.05.2017 № 0168-95	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської та іншої звітності, що ґрунтується на даних бухгалтерського обліку, підприємствами.	Застосовується ТОВ «Гейзер-Центр» для здійснення обліку та контролю за фінансовими потоками.

Додаток Б

Інформаційне забезпечення операцій з обліку дебіторської заборгованості

Вид дебіторської заборгованості	Первинні документи	Облікові реєстри
Розрахунки з покупцями та замовниками	Укладений договір; товаро-транспортна накладна; рахунок-фактура; приймальна квитанція; акт виконаних робіт (наданих послуг); акт звіряння розрахунків; бухгалтерська довідка (отримання від покупців авансів у погашення дебіторської заборгованості); платіжне доручення (зведене платіжне доручення); виписка банку; розрахунковий чек; вексель; прибутковий касовий ордер (готівкові розрахунки); квитанція (на підприємствах зв'язку); розрахунок курсових різниць.	Відомість 3.1 аналітичного обліку розрахунків з покупцями та замовниками
Розрахунки за виданими авансами	Укладений договір на поставку продукції, товарів, робіт, послуг; товаро-транспортні накладні (якщо аванси видають товарами, матеріалами та ін.); бухгалтерська довідка.	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки з підзвітними особами	Авансовий звіт, прибутковий касовий ордер; видатковий касовий ордер; платіжна відомість; накладна (при видачі продукції для реалізації на ринку);	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки за нарахованими доходами	Розрахунок дивідендів, відсотків, роялті; видатковий касовий ордер; платіжна відомість;	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки за претензіями	Комерційні акти; акти взаємозвірки; рішення суду; пред'явлена претензія; платіжне доручення; виписки банку; розрахунковий чек; прибутковий касовий ордер.	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків	Акт; інвентаризаційний опис; порівняльні відомості результатів інвентаризації; прибутковий касовий ордер; виписка банку; бухгалтерська довідка (у разі віднесення в рахунок оплати праці); рішення суду; рішення керівництва підприємства.	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки за позиками членам кредитних спілок	Договір; видатковий касовий ордер; платіжна відомість.	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами
Розрахунки з іншими дебіторами	Доручення-зобов'язання про утримання з оплати праці суми чергових платежів (при купівлі працівником підприємства товарів у кредит); кредитний договір; виписка банку;	3.2 Відомість аналітичного обліку розрахунків з різними дебіторами

	<p>витяг з протоколу спеціалізованого аукціону (оприбуткування акцій); відомість підписки на акції; прибуткові касові ордери; накладні (якщо внески в статутний капітал здійснюють матеріальними цінностями); розрахунок нарахування дивідендів; платіжні доручення.</p>	
<p>Заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду</p>	<p>Договір про фінансову оренду; акт приймання-передачі об'єкта фінансової оренди; розрахунок бухгалтерії розміру амортизації (при передачі основних засобів у фінансову оренду); бухгалтерська довідка (переведення довгострокової дебіторської заборгованості у поточну; сплачені авансом орендні платежі); розрахунок орендної оплати.</p>	<p>3.4 Відомість аналітичного обліку виданих та отриманих векселів</p>
<p>Розрахунки за допомогою векселів</p>	<p>Прибуткові касові ордери; платіжне доручення; розрахунковий чек (виписка банку); бухгалтерська довідка (розрахунок); акт списання втрачених векселів.</p>	<p>3.4 Відомість аналітичного обліку виданих та отриманих векселів</p>

ТОВ «Гейзер центр»

07.01.2018р.

м. Київ

НАКАЗ №1**«ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ»**

Для виконання Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року 996-ХІІ (далі Закон про бухгалтерський облік), Податкового Кодексу України, Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України з метою забезпечення єдиної облікової політики й надання достовірної фінансової звітності.

НАКАЗУЮ:

Здійснити організаційні заходи щодо ведення бухгалтерського обліку, складання та подання звітності.

Розділ 1. Організація роботи облікового апарату**1. Організація роботи бухгалтерії.**

1.1. Бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерією підприємства, яку очолює головний бухгалтер.

1.1.1. Головний бухгалтер підприємства може мати заступника (заступників), їх кількість визначається штатним розкладом підприємства.

1.1.2. Кількісний та якісний склад бухгалтерії визначається штатним розкладом і затверджується окремим наказом керівника підприємства.

2. Права та обов'язки головного бухгалтера і посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, цим наказом та затвердженими посадовими інструкціями.

2.1. Відповідно до пункту 7 статті 8 Закону про бухгалтерський облік, головний бухгалтер підприємства:

2.1.1. Забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання та подання у встановлені строки фінансової звітності та приміток до неї.

2.1.2. Організує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій.

2.1.3. Приймає участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з відшкодуванням втрат від недостачі, крадіжок і псування активів підприємства.

2.1.4. Розробляє та забезпечує дотримання єдиних організаційних та методичних засад ведення бухгалтерського обліку всіма структурними підрозділами підприємства,

- 2.1.5. Забезпечує контроль за своєчасним і правильним оформленням первинних документів та складання зведених облікових документів,
- 2.1.6. Контролює наявність у первинних документах усіх реквізитів, встановлених нормативними документами, а також підписів осіб, відповідальних за їх виконання.
- 2.1.7. Систематизує інформацію, що міститься в первинних документах, на рахунках бухгалтерського обліку, в регістрах синтетичного та аналітичного обліку, методом подвійного запису.
- 2.2. Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються організації та здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими до виконання усіма структурними підрозділами і працівниками підприємства.
- 2.2.1. Головний бухгалтер наділяється правом другого підпису, який він проставляє на первинних бухгалтерських документах, регістрах бухгалтерського обліку та відповідних звітах.
- 2.3. Головний бухгалтер несе особисту відповідальність перед керівником підприємства.
- 2.3.1. За відсутності головного бухгалтера обов'язки та відповідальність покладаються на його першого заступника.
- У разі відсутності з поважних причин головного бухгалтера і його першого заступника — на іншого працівника бухгалтерії, згідно з окремим письмовим розпорядженням керівника підприємства,
- 2.3.2. Відповідальність інших працівників бухгалтерії регулюються посадовими інструкціями, які затверджуються керівником підприємства.
3. Затвердити перелік посадових осіб, які складають фінансову звітність та примітки до неї згідно з вимогами Закону про бухгалтерський облік, національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку, звітності з обліку податків та платежів.
- 3.1. Зобов'язати посадових осіб підписувати відповідні звіти підприємства.
- 3.2. Покласти відповідальність за якість підготовки та своєчасність подання такої звітності.
4. Загальну відповідальність за ведення податкового обліку покласти на заступника головного бухгалтера.
- Закріпити за окремими працівниками бухгалтерії конкретні ланки обліку:
- 4.1. Виписування податкових накладних, ведення книг обліку продаж та придбання доручити бухгалтеру.
- 4.2. Ведення підрахунку валових доходів та валових витрат покласти на бухгалтера. Облік валових доходів та валових витрат здійснювати за окремими розрахунками у форматі діючої звітності про прибуток підприємства.

Розділ 2. Методика обліку

1. Встановити межу істотності в розмірі 0,01 тис. грн.

2. Використовувати на підприємстві наступну методичку бухгалтерського обліку:

2.1. До основних засобів відносити матеріальні активи, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він довший за рік), первісна вартість яких більша за 500 грн.

2.1.1. Обліковою одиницею бухгалтерського обліку основних засобів вважати об'єкт основних засобів.

2.1.2. Фактичні витрати, пов'язані з поточним ремонтом основних засобів, включати до складу витрат підприємства.

2.2. Класифікувати основні засоби відповідно до ст 5 П(С)БО 7 за такими

групами:

- земельні ділянки;
- капітальні витрати на поліпшення земель;
- будинки та споруди рослинництво;
- машини та обладнання рослинництво;
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади та інвентар;
- багаторічні, насадження;
- інші основні засоби,

2.2.1. Використовувати при нарахуванні амортизації основних засобів наступні методи, обрані і затверджені економічною службами підприємства:

- виробничий метод — для виробничого обладнання і транспортних засобів, що використовуються для забезпечення виробництва матеріалами;
- прямолінійний метод - для інших груп основних засобів,

2.2.2. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів не встановлювати та з метою нарахування амортизації прийняти рівною нулю.

2.3. Вести нарахування зносу відповідно до Податкового кодексу.

2.4. Встановити строки використання нематеріальних активів за групами

відповідно до класифікації (ст. 5 П(С)БО 8):

- права користування майном (право користування будівлею, право на оренду помешкань) - 5 років;
- права на знаки для товарів, послуг - 10 років;
- права на об'єкти промислової власності (право на винаходи, моделі, промислові зразки) - 5 років;
- авторські та суміжні права (програмне забезпечення, бази даних) – 2 роки;

2.4.1. Встановити для нематеріальних активів прямолінійний метод нарахування амортизації.

2.4.2. Прийняти ліквідаційну вартість нематеріальних активів для цілей амортизації рівною нулю.

2.4.3. Здійснювати переоцінку за справедливою вартістю на дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок.

2.5. Встановити вартісну межу належності матеріальних активів до інших матеріальних активів до 500 грн.

2.5.1. Амортизацію таких активів нараховують у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50% вартості, яка амортизується, та решти 50% вартості, яка амортизується, у місяці їх вибуття з активів (списання з балансу) внаслідок невідповідності критеріям визнання активом.

2.5.2. Матеріальні активи, що використовуються не більше одного року, відносити до малоцінних та швидкозношуваних предметів (МПП).

2.6. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів, термін корисного використання яких більше одного року, зараховувати предмети, вартісна оцінка яких не перевищує 1000 грн.

2.7. Визнання та первісну оцінку запасів (матеріалів, сировини, палива, комплектуючих виробів, товарів) здійснювати в залежності від шляхів надходження запасів на підприємство: придбані за плату, виготовлені власними силами, внесені до статутного капіталу, отримані безоплатно, придбані в результаті обміну на подібні та неподібні активи згідно з П(С)БО 9 «Запаси».

2.7.1. Обліковою одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати найменування запасів.

2.7.2. Організувати аналітичний облік руху запасів таким чином за підрозділами:

- у бухгалтерії-у кількісно-сумовому вираженні;
- на складах - у кількісному вираженні.

2.7.3. Застосовувати постійну систему оцінки запасів.

2.7.4. Оцінку незавершеного виробництва здійснювати за нормативними витратами.

2.7.5. Оцінку готової продукції протягом року здійснювати за плановою собівартістю, яку в кінці року поводити до фактичної собівартості.

2.7.6. Оцінку запасів при вибутті здійснювати за методом ФІФО.

2.7.7. При складанні балансу здійснювати оцінку запасів та відображати в бухгалтерському обліку і звітності за меншою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

2.7.8. Транспортно-заготівельні витрати, які входять до первісної вартості запасів, придбаних у постачальників, безпосередньо включати до собівартості запасів; інші витрати, що входять до первісної вартості запасів, придбаних у постачальників, щомісяця відносити на вартість придбаних запасів.

2.8. Оцінку ступеня завершеності операцій з надання послуг здійснювати шляхом вивчення виконаних робіт, при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді після оформлення акту виконаних робіт (наданих послуг), застосовувати спосіб вивчення виконання робіт, за винятком випадків, коли дохід від надання послуг не може бути достовірно визначений.

2.9. Використовувати для узагальнення інформації про витрати підприємства рахунки класу 9 «Витрати виробництва».

2.9.1. Затвердити перелік, склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

Собівартість формувати у відповідності п.п. 10-26 П(С)БО 16. До виробничої собівартості включати:

- прямі витрати (матеріальні, на оплату праці та інші);
- змінні та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

2.9.2. Затвердити перелік і склад, порядок розподілу змінних та постійних загальновиробничих витрат.

Аналітичний облік загальновиробничих витрат вести відповідно п. 16 П(с)БО 16 за такими статтями:

16.1. Змінні:

- витрати па поточний ремонт засобів;
- витрати на утримання і експлуатацію;
- витрати на охорону праці;
- витрати на відшкодування технологій;
- знос МШП;
- комунальні послуги;
- витрати на відрядження персоналу;
- вартість послуг сторонніх організацій;
- інші витрати,

16.2. Постійні:

- амортизація основних засобів;
- амортизація нематеріальних активів;
- витрати на оплату праці управління;
- відрахування на соціальні заходи апарату управління;
- витрати на опалення та освітлення;
- інші витрати.

2.10. Встановити нормативний метод обліку витрат на виробництво та фактичної калькуляції собівартості продукції.

2.11. Здійснювати класифікацію дебіторської заборгованості шляхом групування за термінами її погашення.

2.11.1. Встановити періодичність спостереження для визначення коефіцієнта – 6 місяців.

2.11.2. Визнавати поточну дебіторську заборгованість безнадійною тільки у разі повної впевненості у її неповерненні боржником: за якою минув термін позовної давності; заборгованість визнано безнадійною спеціально комісією; у випадку отримання рішень суду про ліквідацію підприємства-дебітора; недостатності його коштів для погашення заборгованості.

2.11.3. Списання безнадійної дебіторської та кредиторської заборгованості здійснювати тільки за розпорядженням керівника.

2.12. Затвердити перелік створюваних на підприємстві резервів (фондів).

2.13. Резерв сумнівних боргів не нараховувати.

2.14. Резерви майбутніх витрат і платежів не створювати.

2.15. На підприємстві застосовуються форми та система оплати праці згідно з умовами, передбаченими колективним договором.

Розділ 3. Організаційно-технічні аспекти

1. Форма обліку.

Для реєстрації фактів господарського життя та відображення їх в обліку застосовувати журнально-ордерну форму обліку. Відповідальність за рівень відповідності реєстрів обліку, порядку та способу реєстрації та узагальнення інформації вимогам законодавства покласти на головного бухгалтера підприємства.

2. Затвердити перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу на проведення господарських операцій. Зразки підписів відповідних осіб за переліком затвердити окремим наказом керівника і довести до відповідних структурних підрозділів.

2.1. Відповідних осіб наділити правами і покласти на них відповідальність за відповідність проведених операцій чинному законодавству та статуту підприємства, згідно з посадовими інструкціями.

3. Затвердити перелік посадових осіб, яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні активи. Зразки підписів відповідних посадових осіб згідно з переліком затвердити окремим наказом керівника та довести до відповідних структурних підрозділів.

3.1. Відповідних осіб наділити правами покласти на них всю повноту відповідальності за відповідність здійснення операцій законодавчим актам і статуту підприємства, згідно з посадовими інструкціями та чинними законодавчими актами України.

4. Затвердити правила та графік документообігу.

5. Відповідальність за приймання документації на тимчасове зберігання до архіву підприємства, за зберігання документації в архіві та здачу відповідної документації до державного архіву покласти на заступника головного бухгалтера.

Видачу документації у тимчасове користування посадовим особам підприємства здійснювати за письмовим дозволом головного бухгалтера підприємства. Особам, які не є працівниками підприємства - з письмового розпорядження керівника підприємства.

6. Відповідальність за допущення несанкціонованого доступу до облікової інформації покласти на головного бухгалтера підприємства.

7. Затвердити перелік первинних документів, які застосовуються підприємством у практичній діяльності та офіційно затверджені відповідними державними органами.

7.1. Затвердити форми первинних облікових документів (зведених первинних документів), які застосовуються підприємством у практичній діяльності, але не затверджені відповідними державними органами. Графік документообороту повинен містити всі документи, в тому числі розроблені та застосовувані підприємством.

7.2. Для ведення обліку руху бланків суворого обліку, видачі (здачі невикористаних) бланків відповідним посадовим особам, приймання

звітності за виданими бланками суворого обліку та їх передачі на постійне зберігання до архіву підприємства призначається бухгалтер.

7.2.1. Затвердити перелік посадових осіб, які використовують бланки суворого обліку у своїй роботі.

7.2.2. Затвердити право підпису довіреностей на отримання товарно-матеріальних актів, укладання угод:

- директор - перший підпис;
- головний бухгалтер - другий підпис;
- заступник головного бухгалтера - другий підпис,

7.3. Встановити місце зберігання (архів підприємства) первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, виготовлених на всіх видах носіїв інформації (дискети, компакт-диски). Доступ сторонніх осіб до такого приміщення (архіву) без спеціального на те дозволу заборонити.

8. Затвердити систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності та контролю господарських операцій.

9. Затвердити наступні строки видачі готівки, норми витрат і терміни звітності за окремими операціями.

9.1. Встановити дні видачі готівки з каси підприємства: заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат 2-го та 17-го числа місяця.

9.2. Встановити норму представницьких витрат у розмірі: 5% від чистого доходу від реалізації продукції.

9.3. Застосовувати на підприємстві передбачені чинними нормативними актами граничні норми добових на службові відрядження, граничну величину розрахунків готівкою, строки звітування за витрачання коштів тощо.

10. Відповідальність за організацію робіт з ведення обліку, зберігання та видачі трудових книжок і виконавчих листів покласти на інспектора кадрів.

11. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності проводити інвентаризацію майна і фінансових зобов'язань, відповідно до статті 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів.

11.1. Інвентаризацію активів і зобов'язань, під час якої перевіряються їх наявність, документальне підтвердження і стан та дається оцінка, визначається ефективність застосування окремих принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку і розробляються пропозиції щодо зміни окремих параметрів облікової політики на наступний звітний період (рік), проводити перед складанням річної фінансової звітності підприємства, орієнтовно з 15.11. до 15.12, в обов'язковому порядку. Точний час і порядок її проведення, відповідальних осіб визначати окремим письмовим розпорядженням (наказом) керівника підприємства.

11.2. В усіх інших випадках об'єкти та періодичність проведення інвентаризації визначати на підставі чинного законодавства в міру необхідності керівником підприємства. Час та перелік інвентаризації об'єктів

визначати окремим письмовим розпорядженням (наказом) керівника підприємства.

11.3. Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових Інвентаризацій активів та зобов'язань), основних засобів, інших необоротних активів, МШП, інших нематеріальних активів тощо) затвердити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

- головного економіста - голова комісії;
- головного бухгалтера - заступник голови комісії;
- начальника відділу збуту - член комісії;
- начальника відділу кадрів - член комісії;
- менеджера зі збуту - член комісії.

11.3.1. Права, обов'язки та завдання, які покладаються на членів постійно діючої інвентаризаційної комісії, визначати згідно з Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних активів, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69 (далі - Інструкція 69).

11.3.2. Додатково до занять, визначених Інструкцією 69, на постійно діючу інвентаризаційну комісію покласти завдання з: визначення ефективності застосовуваних на підприємстві принципів, методів і процедур облікової політики; проведення робіт щодо оцінки активів та зобов'язань; розробки та затвердження пропозицій щодо їх зміни на наступний звітний рік, проведення внутрішнього контролю на підприємстві.

11.3.3. Для проведення раптової інвентаризації касової підприємства створити комісію у складі: головного бухгалтера - голова комісії; бухгалтера — член комісії.

11.4. Інвентаризацію касової готівки підприємства проводити не рідше одного разу на місяць.

11.5. Затвердити розроблений на підставі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій (див. наказ Міністерства фінансів України № 291 від 21.12.99 р.) робочий план рахунків з використанням рахунків першого, другого і третього порядку.

12. Загальний контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

12.1. Контроль за виконанням конкретних пунктів наказу покласти на головного бухгалтера, бухгалтера, головного економіста та ін. осіб.

2.2. Зі змістом наказу ознайомити (під розписку) усіх посадових осіб, причетних до його виконання.

Керівник підприємства _____
(підпис)

З наказом ознайомлені: _____

Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014-2018рр.

Показники	Значення, тис.грн.					Абсолютне, +/-			
	2014р	2015р	2016р.	2017р.	2018р.	2015р	2016р.	2017р.	2018р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	576,8	1205,6	86,5	19296,9	19894,1	628,8	-1119,1	19210,4	597,2
Інші операційні доходи	2501,8	-	-	25,4	53,4	-2501,8	0	25,4	28
Інші доходи	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Разом доходи	3078,6	1205,6	86,5	19322,3	19947,5	-1873	-1119,1	19235,8	625,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	501,7	373,6	9,1	11434,7	12244,7	-128,1	-364,5	11425,6	810
Інші витрати	-	25,0	-	-	-	25	-25	0	0
Інші операційні витрати	200	92,7	71,4	1655,6	3498,4	-107,3	-21,3	1584,2	1842,8
Разом витрати	701,7	491,3	80,5	13090,3	15743,1	-210,4	-410,8	13009,8	2652,8
Фінансовий результат до оподаткування	2376,9	714,3	6,0	6232,0	4204,4	-1662,6	-708,3	6226	-2027,6
Чистий прибуток	2376,9	714,3	6,0	5683,5	3447,6	-1662,6	-708,3	5677,5	-2235,9

Додаток Г

Динаміка активів, капіталу та зобов'язань ТОВ «Ортосаніт Діффузион» за 2014-2018 рр.

Показники	Значення, тис.грн.					Абсолютне, +/-			
	2014р	2015р	2016р.	2017р.	2018р.	2015р	2016р.	2017р.	2018р.
	Необоротні активи	-	-	-	-	19,8	0	0	0
1.1.Основні засоби	-	-	-	-	19,8	0	0	0	19,8
2. Оборотні активи	2529,5	2348,1	2376,9	23718,9	36614,8	-181,4	28,8	21342	12895,9
2.1 Запаси	224,4	267,9	164,8	8094,0	15222,7	43,5	-103,1	7929,2	7128,7
в т.ч. готова продукція	224,4	267,9	164,8	8094,0	15127,3	43,5	-103,1	7929,2	7033,3
2.2 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	420,5	144,0	-	2674,0	3984,6	-276,5	-144	2674	1310,6
2.3 Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	5,3	-	162,3	388,4	5,3	-5,3	162,3	226,1
2.4 Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	211,4	10152,2	16530,6	0	211,4	9940,8	6378,4
2.3 Грошові кошти та їх еквіваленти	913,6	18,4	87,1	2553,5	197,7	-895,2	68,7	2466,4	-2355,8
2.4 Інші оборотні активи	971	1912,5	1913,6	82,9	290,8	941,5	1,1	-1830,7	207,9
3.Валюта балансу	2529,5	2348,1	2376,9	23718,9	36634,6	-181,4	28,8	21342	12915,7
4.Власний капітал	2338,3	2337,9	2343,9	8027,4	11475,0	-0,4	6	5683,5	3447,6
4.1 Зареєстрований капітал	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0	0	0	0

4.2 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	2338,3	2337,9	2343,9	8027,4	11475,0	-0,4	6	5683,5	3447,6
5. Поточні зобов'язання	191,2	10,2	33,0	12026,0	21144,1	-181	22,8	11993	9118,1
5.1 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	119,9	-	8,4	9430,6	13549,8	-119,9	8,4	9422,2	4119,2
5.2 Кредиторська заборгованість з бюджетом	71,3	-	7,8	551,3	1570,3	-71,3	7,8	543,5	1019
5.2 Кредиторська заборгованість зі страхування	-	-	-	-	-	0	0	0	0
5.2 Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	-	-	-	-	-	0	0	0	0
5.3 Інші поточні зобов'язання	-	-	0,6	2044,1	6024,0	0	0,6	2043,5	3979,9

Запропонований графік документообігу на ТОВ «Ортосаніт Діффузион»

Додаток Е

№ п/п	Назва документа	Структурний підрозділ, що створює		Підстава для створення документа	Посадові особи, які мають підписувати документ	Умови використання цифрового підпису	Термін створення документа	Терміни відправлення (отримання) документа	Умови відправлення документа	Термін проведення в обліку	Структурний підрозділ до якого передається	Обліковий реєстр в якому співставляється (відображається) документ	Термін зберігання документу	
		внутрішній	зовнішній										бухгалтерія	архів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Договір купівлі - продажу	Відділ збуту	Контрагент	Усна домовленість	Керівник + (візи головного бухгалтера, юриста, менеджера відділу збуту)	Посклений сертифікат ключа	Протягом 1 дня після домовленості	Протягом 1 дня після створення	За допомогою засобів інформаційно-телекомунаційних		Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам коштів, ТМЦ, витрат і розрахунків	1 рік після закінчення терміну дії	3 роки
3	Накладна на відпуск ТМЦ	Склад		Договір купівлі продажу, рахунок	Матеріально-відповідальна особа	Електронний цифровий підпис	В момент відпуску ТМЦ	Протягом 1 дня після створення + Обов'язково паперова копія	За допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних	В залежності від термінів звітності матеріально	Бухгалтерія	Товарно-матеріальний звіт МОЛ, Журнал-ордер по рахункам ТМЦ і	1 рік	3 роки
4	Товарно-транспортні накладні	Склад		Договір купівлі продажу, рахунок	Матеріально-відповідальна особа	Не використовується	В момент відпуску ТМЦ	В момент відпуску ТМЦ	Особисто представникові контрагента	В залежності від термінів звітності матеріально	Бухгалтерія	Товарно-матеріальний звіт МОЛ, Журнал-ордер по рахункам	1 рік	3 роки
5	Акт виконаних робіт, послуг	Бухгалтерія		Договір купівлі продажу, рахунок	Відповідальна особа	Електронний цифровий підпис	В момент виконання роботи, послуги; або 1 раз	Протягом 1 дня після створення	За допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних	Протягом 1 дня після отримання документа з підписом представника	Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам витрат і розрахунків	1 рік	3 роки
6	Прибутковий касовий	Бухгалтерія		Отримання грошей в	Бухгалтер, касир, представник	Не використовується	В момент отримання		Квитанція передається представнику	Протягом дня створення	Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам коштів і	1 рік	3 роки

Продовження додатку Е

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	Банківська виписка		Установа банку	Рух коштів на рахунку	Представник банку	Визначаються договором на розрахунково-касове обслуговування та	В день руху коштів та в останній день місяця	Протягом 1 дня після створення	за допомогою засобів інформац. та комунікаційних систем,	Протягом 1 дня після отримання	Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам коштів і розрахунків	1 рік	3 роки
8	Вексель		Контрагент	Договір купівлі продажу або Додаток до нього	Представники контрагента, що мають право підпису фінансових	Не використовується	Після домовленості	Протягом 1 дня після створення	Особисто або рекомендованим листом	Протягом 1 дня після отримання	Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам розрахунків та отриманих векселів	1 рік після закінчення терміну	3 роки
9	Акт приймання-передачі векселя		Контрагент	Передавання векселя	Представники контрагента, що мають право підпису фінансових документів	Електронний цифровий підпис	Одночасно з оформленням векселя	Протягом 1 дня після створення	За допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних систем	Протягом 1 дня після отримання	Бухгалтерія	Журнал-ордер по рахункам розрахунків та отриманих векселів	1 рік після закінчення терміну	3 роки
10	Акт звірення заборгованості	Бухгалтерія	Контрагент	Домовленість в договорі купівлі-продажу	Бухгалтер, головний бухгалтер, фінансовий менеджер, менеджер відділу збуту	Електронний цифровий підпис	1,2 число місяця, слідуєчого за звітним	Протягом 1 дня після створення	За допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних		Бухгалтерія		1 рік	3 роки
11	Журнал-ордер по рахункам розрахунків	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	3, 4 число місяця, слідуєчого за звітним				Бухгалтерія	Співставлення з даними журналів – ордерів по рахункам коштів, отриманих векселів, ТМЦ та витрат	1 рік	3 роки
12	Журнал-ордер по рахунках отриманих векселів	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	3, 4 число місяця, слідуєчого за звітним				Бухгалтерія	Співставлення з даними журналів – ордерів по рахункам коштів, отриманих	1 рік	3 роки

Продовження додатку Е

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
13	Відомість дебіторської заборгованості	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	3, 4 число місяця, слідуючого за звітним				Бухгалтерія	Співставлення з даними журналів-ордерів по рахункам розрахунків	1 рік	3 роки
14	Розрахунок резерву сумнівних боргів	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	5 число місяця, слідуючого за звітним місяцем				Бухгалтерія	Журнал-ордер поррахунку резерв сумнівних боргів	1 рік	3 роки
15	Журнал-ордер по рахунку «Резерв сумнівних боргів»	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	5, 6 число місяця, слідуючого за звітним				Бухгалтерія	Співставляється з даними журналів-ордерів по рахункам розрахунків та витрат	1 рік	3 роки
16	Оборотно-сальдовий баланс рахунків	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	5, 6 число місяця, слідуючого за звітним				Бухгалтерія	Співставляється з даними журналів-ордерів по рахункам «Резерв сумнівних боргів»	1 рік	3 роки
17	Баланс (форма №1)	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	14 число місяця слідуючого за звітним місяцем, кварталом				Бухгалтерія	Співставляється з даними журналів-ордерів по рахункам «Резерв сумнівних боргів»	1 рік	3 роки
18	Звіт про фінансові результати	Бухгалтерія		Наказ про облікову політику, посадова інструкція	Бухгалтер	Електронний цифровий підпис	14 число місяця слідуючого за звітним місяцем, кварталом				Бухгалтерія	Співставляється з даними журналів-ордерів по рахункам «Резерв сумнівних боргів»	1 рік	3 роки

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Власника
від _____ 20__ року

СТАТУТ

**ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
ТОВ «Ортосаніт Діффужион»**

м. Київ
2019 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ортосаніт Діффузион» іменоване надалі «Підприємство», створене згідно з чинним законодавством України та рішенням Засновника.

МЕТА ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство створене для здійснення інвестиційної, торговельної, виробничої та іншого роду господарської діяльності, виконання робіт та надання послуг з метою одержання прибутку в інтересах Власника (мета діяльності).

2. Предметом діяльності Підприємства є:

- оптова та роздрібна реалізація медичної техніки та іншої продукції;
- виробництво, закупівля та торгівля промисловими та непромисловими товарами народного споживання.

ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство є юридичною особою згідно з законодавством України. Воно здійснює свою діяльність на основі положень чинного законодавства України з урахуванням норм, що встановлені цим Статутом.

2. Підприємство набуло статусу юридичної особи від дати його державної реєстрації. Відлік початку його господарської діяльності почався також від цієї дати.

3. Підприємство має всі особисті немайнові права, встановлені Конституцією України та Цивільним кодексом України, а також всі майнові права, встановлені Цивільним кодексом України, крім тих, які за своєю природою можуть належати лише людині.

Підприємство здатне мати інші цивільні права, що не встановлені Конституцією України та Цивільним кодексом України, іншим законом, якщо вони не суперечать закону та моральним засадам суспільства.

Підприємство має право від свого імені укладати угоди, мати та набувати майнові та особисті немайнові права, а також нести відповідні зобов'язання, бути позивачем та відповідачем у суді, господарському та третейському судах, міжнародному комерційному арбітражі тощо.

Підприємство набуває цивільних прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до цього Статуту та чинного законодавства України.

4. Підприємство при необхідності може користуватись кредитами, які одержує на комерційних умовах, в тому числі і в іноземній валюті з дотриманням вимог чинного законодавства України.

5. Підприємство має право відкривати різного роду рахунки як в українських, так і в зарубіжних банківських та інших кредитно-фінансових установах, дотримуючись при цьому порядку, встановленого чинним законодавством України.

6. Підприємство володіє відособленим майном та має самостійний баланс. Підприємство здійснює повноваження щодо володіння та користування належним йому майном, а також розпоряджається ним згідно з предметом своєї діяльності та призначенням майна.

На майно Підприємства не може бути звернуто стягнення інакше ніж у порядку, передбаченому законодавством України.

7. Підприємство може бути засновником (учасником, акціонером) інших товариств (підприємств, установ, тощо). Воно також може створювати на території України та в інших країнах свої філії та представництва. Підприємство може вступати на добровільних засадах до різного роду договірних об'єднань юридичних осіб (асоціацій, концернів тощо).

8. Підприємство має право самостійно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність у порядку, визначеному законодавством України.

9. Підприємство має печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, кутовий штамп, фірмовий бланк, емблему, товарний знак, зразки яких затверджуються Директором Підприємства.

МАЙНО ПІДПРИЄМСТВА

1. Майно Підприємства становлять виробничі і невиробничі фонди, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Підприємства.

2. Джерелами формування майна Підприємства є:

- грошові та матеріальні внески Власника;
- доходи, одержані від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності;
- доходи від цінних паперів;
- кредити банків та інших кредиторів;
- капітальні вкладення і дотації з бюджетів;
- майно, придбане в інших суб'єктів господарювання, організацій та громадян у встановленому законодавством порядку;

- безоплатні або благодійні внески, пожертвування організацій, підприємств та громадян;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА. ОБЧИСЛЕННЯ ТА РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ, СТВОРЕННЯ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА

1. Для забезпечення діяльності Підприємства за рахунок внеску Власника створений статутний капітал в розмірі 1 тис. гривень.
 2. Прибуток Підприємства, що утворюється з надходжень від його господарської діяльності, після розрахунків з державним бюджетом та відрахувань у передбачені цим Статутом фонди, розподіляється згідно порядку, що встановлений відповідним рішенням Власника.
 3. Підприємство створює резервний фонд за рахунок щорічних відрахувань в розмірі 5 (п'ять) відсотків від прибутку до досягнення ним розміру 25 (двадцять п'ять) відсотків від загального розміру статутного капіталу.
- Для забезпечення діяльності Підприємства можуть створюватися інші фонди Підприємства, що використовуються у порядку, визначеному за рішенням Власника та у відповідності до чинного законодавства.
- Кошти фондів знаходяться у повному розпорядженні Підприємства.
4. Можливі збитки Підприємства покриваються за рахунок його резервного фонду. При недостатності коштів резервного фонду для покриття збитків рішення про джерело їх покриття приймається Власником.

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, ОБЛІК, ЗВІТНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Фінансовий рік Підприємства співпадає з календарним роком.
2. Підприємство веде оперативний, бухгалтерський, податковий і статистичний облік та звітність у відповідності з чинним законодавством України. Директор і Головний бухгалтер несуть персональну відповідальність за дотримання порядку ведення та достовірність обліку та звітності. Вартісний облік ведеться в валюті, яка діє на території України. Строки амортизації основних засобів, норми амортизаційних відрахувань визначаються Директором з урахуванням вимог чинного законодавства України.
3. Директор зобов'язаний протягом 90 днів після закінчення фінансового року подати на розгляд Власника річний звіт, баланс Підприємства, а також рахунки прибутків та збитків.
4. Для здійснення контролю за фінансовою діяльністю Підприємства згідно з рішенням його Власника може призначатися аудиторська перевірка. Порядок проведення аудиторських перевірок діяльності та звітності Підприємства встановлюється відповідним рішенням Власника.

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1. Управління Підприємством здійснюється відповідно до цього Статуту.
 2. Власник здійснює свої права щодо управління Підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до цього Статуту.
- До виключної компетенції Власника відноситься вирішення наступних питань:
- (1) визначення основних напрямів діяльності Підприємства, затвердження його планів і звітів про їх виконання;
 - (2) внесення змін до Статуту Підприємства;
 - (3) призначення та звільнення Директора, його заступників та Головного бухгалтера Підприємства;
 - (4) визначення форм контролю за діяльністю виконавчого органу, створення та визначення повноважень відповідних контролюючих органів;
 - (5) затвердження річних звітів та бухгалтерських балансів, розподіл прибутку та збитків Підприємства;
 - (6) затвердження угод про відчуження майна Підприємства на суму, що становить 50 і більше відсотків майна Підприємства на дату відчуження;
 - (7) прийняття рішення про припинення (ліквідацію) Підприємства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу.

Цим Власник встановлює, що вирішення всіх інших питань діяльності Підприємства відноситься до компетенції Директора Підприємства.

3. Оперативне керівництво поточною діяльністю Підприємства здійснюється його одноособовим виконавчим органом – Директором, який призначається та звільняється з посади Власником Підприємства.

Власник може здійснювати безпосереднє керівництво Підприємством та обіймати посаду Директора Підприємства.

4. Директор Підприємства здійснює свої функції на підставі трудового договору (контракту), що укладається з ним Власником, в якому визначаються строк найму, права, обов'язки і відповідальність Директора, умови його матеріального забезпечення, умови звільнення його з посади, інші умови найму за погодженням сторін.

Директор вирішує всі питання діяльності Підприємства, крім тих, що віднесені цим Статутом до виключної компетенції Власника Підприємства.

Крім іншого Директор Підприємства має право:

- без спеціального доручення (довіреності) представляти Підприємство у його взаємовідносинах з українськими та зарубіжними органами державної влади та управління, судовими органами, підприємствами, організаціями та установами, українськими та іноземними громадянами та особами без громадянства, в тому числі укладати угоди та вчиняти від імені Підприємства будь-які правомірні дії, що спрямовані на набуття, зміну чи припинення цивільно-правових та інших прав та обов'язків Підприємства;
 - видавати доручення (довіреності) від імені Підприємства;
 - відкривати рахунки у банківських та інших фінансово-кредитних установах, а також розпоряджатися грошовими коштами, що знаходяться на таких рахунках;
 - наймати та звільняти з роботи працівників Підприємства;
 - видавати накази та розпорядження, що є обов'язковими для виконання всіма працівниками Підприємства;
 - вирішувати інші питання та здійснювати від імені Підприємства будь-які інші правомірні дії, за винятком, тих що згідно з цим Статутом віднесені до виключної компетенції Власника Підприємства.

5. Рішенням Власника Підприємства Директор може бути у будь-який час усунений від виконання його обов'язків.

У цьому випадку Власник Підприємства, одночасно з прийняттям рішення про усунення від виконання обов'язків Директора, призначає тимчасово виконуючого його обов'язки.

У разі усунення від виконання обов'язків Директор зобов'язаний негайно передати особі, що призначена тимчасово виконуючим обов'язки Директора, всі справи та документи Підприємства (включаючи, але не обмежуючись, печатку Підприємства), які знаходяться в розпорядженні Директора.

6. Якщо за будь-яких причин (включаючи але не обмежуючись випадками: хвороби, відпустки, службового відрядження), Директор не має можливості виконувати покладені на нього функції, – він може в письмовій формі уповноважити будь-кого з працівників Підприємства на тимчасовій основі виконувати функції Директора. У разі якщо Директор з будь-яких причин позбавлений можливості видати відповідні письмові повноваження, Власник Підприємства має право призначити тимчасово виконуючого обов'язки Директора.

7. Директора Підприємства може бути звільнено з посади достроково на підставах, передбачених договором (контрактом) відповідно до закону.

8. Інші питання діяльності Директора Підприємства та його заступників, що не врегульовані цим Статутом, визначаються згідно з рішеннями Власника Підприємства.

ПРАВО ПІДПISУ ВІД ІМЕНІ ПІДПРИЄМСТВА

1. Будь-який договір чи контракт, що тягне за собою виникнення, зміну чи припинення майнових чи інших прав та обов'язків Підприємства, може підписуватися одноособово Директором або особою, що буде належним чином уповноважена на те Директором або особою, яка відповідно до положень цього Статуту виконує тимчасово функції Директора Підприємства.

2. Будь-які фінансові документи чи документи, що містять у собі платіжні зобов'язання чи офіційні дані бухгалтерського чи податкового обліку чи звітності Підприємства, підписуються Директором та Головним бухгалтером Підприємства або особами, що уповноважені на те відповідно до цього Статуту.

ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ ПІДПРИЄМСТВА, ЙОГО ПОВНОВАЖЕННЯ

1. Трудовий колектив Підприємства становлять всі особи, які своєю працею беруть участь в його діяльності на основі трудового договору (контракту, угоди), а також інших форм, що регулюють в Україні трудові відносини працівника з підприємством.

Трудові відносини між Підприємством та найманими працівниками, включаючи питання прийняття на роботу та звільнення, тривалості робочого часу та відпочинку, гарантій та компенсацій, регулюються чинним законодавством України, положеннями колективного договору

та трудових договорів (контрактів, угод), що укладаються з такими працівниками при їх прийнятті на роботу на Підприємство.

2. До компетенції трудового колективу Підприємства належить:

- розгляд і затвердження проекту колективного договору;
- розгляд і вирішення згідно з чинним законодавством України питань самоврядування трудового колективу.

3. Трудовий колектив Підприємства реалізує свої повноваження через загальні збори (конференцію) трудового колективу, виборні або інші органи, які вповноважені представляти його інтереси згідно з чинним законодавством України.

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР

1. Колективний договір укладається між виконавчим органом (адміністрацією) Підприємства, що виступає в цьому випадку від імені Власника Підприємства, і органом, що представляє інтереси трудового колективу.

2. Колективним договором регулюються виробничі, трудові і економічні відносини трудового колективу з адміністрацією Підприємства, питання охорони праці та соціального розвитку, включно.

Розбіжності, що виникають при укладенні або виконанні колективного договору, вирішуються у порядку, встановленому законодавством України.

ФІЛІЇ, ПРЕДСТАВНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство має право створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи в установленому законодавством порядку. Такі відокремлені підрозділи не мають статусу юридичної особи і діють на основі положення про них, затвердженого Підприємством.

ПРИПИНЕННЯ, ЛІКВІДАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство припиняється в результаті передавання всього його майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам – правонаступникам (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації.

2. Припинення Підприємства здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

3. Злиття, приєднання, поділ та перетворення Підприємства здійснюються за рішенням Власника, а у випадках, передбачених законом, – за рішенням суду або відповідних органів державної влади.

4. Власник Підприємства, суд або орган, що прийняв рішення про припинення Підприємства, зобов'язані негайно письмово повідомити про це орган, що здійснює державну реєстрацію, який вносить до ЄДР відомості про те, що Підприємство перебуває у процесі припинення.

Власник Підприємства, суд або орган, що прийняв рішення про припинення (ліквідацію)

Підприємства призначають за погодженням з органом, який здійснює державну реєстрацію, комісію з припинення (ліквідації) Підприємства (ліквідаційну комісію, ліквідатора тощо) та встановлюють порядок і строки припинення (ліквідації) Підприємства відповідно до норм чинного законодавства України. З моменту призначення комісії до неї переходять повноваження щодо управління справами Підприємства.

Комісія з припинення (ліквідації) Підприємства розміщає в друкованих засобах масової інформації, в яких публікуються відомості про державну реєстрацію Підприємства, що припиняється (ліквідується), повідомлення про припинення (ліквідацію) Підприємства та про порядок і строк пред'явлення кредитором вимог до нього. Цей строк не може становити менше двох місяців з дня публікації повідомлення про припинення (ліквідацію) Підприємства.

Комісія вживає усіх можливих заходів щодо виявлення кредиторів, а також письмово повідомляє їх про припинення (ліквідацію).

5. Підприємство ліквідується:

(1) за рішенням Власника;

(2) за рішенням суду про визнання судом недійсною державної реєстрації

Підприємства через допущені при його створенні порушення, які не можна усунути, а також в інших випадках, встановлених законом.

6. Якщо вартість майна Підприємства є недостатньою для задоволення вимог кредиторів, Підприємство ліквідується в порядку, встановленому законом про відновлення платоспроможності або визнання банкрутом.

Ліквідаційна комісія після закінчення строку для пред'явлення вимог кредитором складає проміжний ліквідаційний баланс, який містить відомості про склад майна Підприємства, що ліквідується, перелік пред'явлених кредитором вимог, а також про результати їх розгляду.

Проміжний ліквідаційний баланс затверджується Учасниками Підприємства або органом, який прийняв рішення про ліквідацію.

Виплата грошових сум кредиторам Підприємства провадиться у порядку черговості, встановленої нормами Цивільного кодексу України, відповідно до проміжного ліквідаційного балансу, починаючи від дня його затвердження, за винятком кредиторів четвертої черги, виплати яким провадяться зі спливом місяця від дня затвердження проміжного ліквідаційного балансу.

В разі недостатності у Підприємства грошових коштів для задоволення вимог кредиторів ліквідаційна комісія здійснює продаж майна Підприємства.

Після завершення розрахунків з кредиторами ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс, який затверджується Учасниками Підприємства або органом, який прийняв рішення про ліквідацію.

Майно Підприємства, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, передається його Учасникам.

7. Підприємство вважається припиненим (ліквідованим) з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про його припинення.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Всі зміни та доповнення до цього Статуту мають бути здійснені в письмовій формі та підписуватися Власником (його повноважним представником). Про внесення таких змін та доповнень Підприємство своєчасно інформує органи, що здійснюють в Україні державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності.

Нова редакція Статуту набирає чинності від дати її державної реєстрації.

Відображення змін у первинних документах у CRM системі ТОВ «Ортосаніт Діффузион»

Освіт КЗ - (лиги)

Система Дії Таблиця Вид Вікна Довідка Логи

Адміністрування

Період з 01.11.2017 по 08.12.2017 Користувач Дія

Загальні Документи

Фільтри

Документи: заголовки

ІД

ІД типу документа

ІД організації

Номер 125569

Дата

ІД операції

ІД рахунку (дт)

ІД рахунку (кт)

ІД валюти

ІД користувача

Документи: деталі

ІД

ІД операції

ІД рахунку (дт)

ІД рахунку (кт)

Документи Довіреність: заголовки

Працівник

Документи Касса: заголовки

ІД каси

Контрагент

Працівник

ІД кредитного договору

ІД депозитного договору

Документи Касса: деталі

ІД каси

Контрагент

Працівник

ІД кредитного договору

ІД депозитного договору

Документи - [01.11.2017 - 08.12.2017], Користувач - (null), Дія - (null)

Найменування		Атрибути		ІД	ІД типу докум	ІД організації	Номер
Найменування	Аліас	Старе значення	Нове значення	ІД	ІД типу докум	ІД організації	Номер
24.11.2017 17:25:35 - Редагування: Задорожнюк/Величка Валентина Миколаївна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження]	flocktransaction	[Документи] FALSE	TRUE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
18.11.2017 12:30:12 - Редагування: Балан Наталя Павлівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для продаж]	scanphases_date2	[Документи] NULL	18.11.2017	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	scanphases_time2	[Документи] NULL	12:30:12	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	scanphases_users2_name	[Документи] NULL	Балан Наталя	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
18.11.2017 12:30:12 - Редагування: Балан Наталя Павлівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для продаж]	fposting	[Документи] FALSE	TRUE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
18.11.2017 12:30:12 - Редагування: Балан Наталя Павлівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для продаж]	fpostingacc	[Документи] FALSE	TRUE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	fpostingwh	[Документи] FALSE	TRUE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
17.11.2017 14:03:29 - Редагування: Балан Наталя Павлівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для продаж]	scanphases_date1	[Документи] NULL	17.11.2017	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	scanphases_time1	[Документи] NULL	14:03:29	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	scanphases_users1_name	[Документи] NULL	Балан Наталя	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
17.11.2017 11:25:49 - Додавання: Калініченко Наталя Григорівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для п	id	[Документи] NULL	67978353	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	docs_name	[Документи] NULL	№ 125569 від :	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	npp	[Документи] NULL	1	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	opers_name	[Документи] NULL	товар	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	ct_name	[Документи] NULL	2812	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	sum	[Документи] NULL	7918,16	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	sumval	[Документи] NULL	7918,16	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	sumwithoutnds	[Документи] NULL	7918,16	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	count	[Документи] NULL	19,8450	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	goodsdt_name	[Документи] NULL	Z2XWU3R	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	inventorymeasures_name	[Документи] NULL	m2	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	goodsdt_code	[Документи] NULL	327041	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	weight	[Документи] NULL	491,6900	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	fsuppliersservice	[Документи] NULL	FALSE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	ficomponentstorage	[Документи] NULL	FALSE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
17.11.2017 11:25:49 - Додавання: Калініченко Наталя Григорівна --- №125569 от 17.11.2017 [Переміщення.Відвантаження товару - для п	id	[Документи] NULL	19616516	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	doctypes_name	[Документи] NULL	Переміщення	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	branches_name	[Документи] NULL	АГРОМАТ ПТК	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	ctwarehouses_name	[Документи] NULL	Наумова-17 А	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	number	[Документи] NULL	125569	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	date	[Документи] NULL	17.11.17	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	warehouses_name	[Документи] NULL	Булаховського	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	opers_name	[Документи] NULL	Відвантаження	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1
	flacc	[Документи] NULL	FALSE	19616516	Переміщення	АГРОМАТ ПТК	125569 17.1

Журнал документів Створення внут... Експорт даних ... Логи

Відображення фільтрів у CRM системі ТОВ «ОртосанітДіффузион»

Фільтри														
Період з	01.11.2017	до	08.12.2017	Конфігурація 1С	1С: ПТК ТОВ "Агромат"									
Організація	АГРОМАТ ПТК ТОВ			☒	Не експортовані документи									
Тип документа	Віртуальна накладна; Видаткова накладна			☐	Змінені після експорту документи									
Госп. операція				☐	Документи, на підставі яких були створені внутрішні продажі									
☐	Тільки бухгалтерські договори			☐	Проводити експортовані									
☐	Податкові документи			☒	Створювати документи, на які посилаються документи експорту									
Оператор				☐	Експортувати непроведени документи									
				☐	Документи, на підставі яких були створені віртуальні накладні									
[01.11.2017 - 08.12.2017], "АГРОМАТ ПТК ТОВ", "Віртуальна накладна; Видаткова накладна", (null)														
№	+/-	УО	Дата	Вид цивільно-правового ,	Контрагент	Експортована	Експорт зає	Дата / час екс	Змінено післ	Створено ві	Дата / час змін	Створено д	Тип документа	Номер
	☐	б/г	05.12.2017	Договір тимчасового викорис	ОЛДІ ТБД ТОВ	☐	☐		☐	☐	05.12.2017 18:	☐	Видаткова наклад	3173
	☐	б/г	04.12.2017	Договір тимчасового викорис	ОЛДІ Житомир ТОВ	☐	☐		☐	☐	05.12.2017 12:	☐	Видаткова наклад	3170
	☒	б/г	08.12.2017	Договір купівлі-продажу	НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:2	☐	Видаткова наклад	3236
	☐	б/г	08.12.2017	Договір купівлі-продажу	ЛЬВІВСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ТД І	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:0	☐	Видаткова наклад	3205
	☐	б/г	08.12.2017	Договір купівлі-продажу	ЛЬВІВ БУД ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:3	☐	Видаткова наклад	3206
	☐	б/г	08.12.2017	Договір купівлі-продажу	ФАЕТОН-БУД ПЛЮС ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:3	☐	Видаткова наклад	3232
	☐	б/г	06.12.2017	Договір купівлі-продажу	СИЗ ЦЕНТР ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:0	☐	Видаткова наклад	3193
	☐	б/г	06.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 11:	☐	Віртуальна наклад	3227
	☐	б/г	05.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	06.12.2017 15:	☐	Віртуальна наклад	3221
	☐	б/г	06.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 11:	☐	Віртуальна наклад	3226
	☐	б/г	06.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 11:	☐	Віртуальна наклад	3227
	☐	б/г	06.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 10:	☐	Віртуальна наклад	3226
	☐	б/г	06.12.2017	Договір комісії	БУКОВИНСЬКА БУДІВЕЛЬНА	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 10:	☐	Віртуальна наклад	3226
	☐	б/г	04.12.2017	Договір відповідального збер	Дейнеко С.М. ФОП	☐	☐		☐	☐	06.12.2017 9:4	☐	Видаткова наклад	3191
	☐	б/г	05.12.2017	Договір відповідального збер	М ГРУПП ЛТД ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 9:1	☐	Видаткова наклад	3200
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 18:	☐	Видаткова наклад	3221
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:2	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:2	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	08.12.2017 9:2	☐	Видаткова наклад	3223
	☐	б/г	07.12.2017	Договір відповідального збер	Світ-Кераміки ТОВ	☐	☐		☐	☐	07.12.2017 19:	☐	Видаткова наклад	3223

Таблиця порівняння даних первинних документів 1С:Підприємство 8 та CRM-системи ТОВ «ОртосанітДіффузион» на прикладі видаткових накладних в MSExcel

1С:Підприємство 8		Внутрішня CRM-система	
Номернакладної	Сума	Номернакладної	Сума
123456	12394.54	123456	12394.54
234567	3209875.84	135686	23478.09
345678	68434.90	146589	346785.09
456789	4523.73	154086	465789.94
567890	1246.70	195864	4568.84
998765	34620.76	154754	2345434.93
887654	13246.32	156963	356896.12
776543	46577.77	168437	23553.73
665543	2355.40	179543	213556.03
235466	23552.64	234567	3209875.84
346754	135453.83	235466	23552.64
456976	323563.32	245953	23568.68
168437	23553.73	345678	68434.90
154086	465789.94	346754	135453.83
154754	2345434.93	456789	4523.73
179543	213556.03	456976	323563.32
156963	356896.12	567890	1246.70
146589	346785.09	665543	2355.40
245953	23568.63	776543	46577.77
135686	23478.09	887654	13246.32
		998765	34620.76
Загальна сума	7674908.31		7679477.20

Програма контролю дебіторської заборгованості

ТОВ «ОртосанітДіффузион»

Цілі аудита	Процедури аудита (напрямки аудита)
1	2
Наявність (існування), права й зобов'язання, відсічення	А. Упевнитись у тому, що відображена у звітності дебіторська заборгованість, дійсно існує В. Упевнитись у тому, що дебіторська заборгованість, яка є нереальною до стягнення, списана з рахунків бухгалтерського обліку
Відсічення, оцінка вартості (точність)	А. Упевнитись, чи дійсно дебіторська заборгованість відображена у звітності в правильній оцінці В. Упевнитись у тому, що дебіторська заборгованість відображена у звітності за вирахуванням резерву сумнівних боргів С. Упевнитись у тому, що дебіторська заборгованість, відображена у звітності, належить до періоду, що перевіряється, а не до наступного звітного періоду
Подання і розкриття	А. Упевнитись у тому, що дебіторська заборгованість правильно класифіковані у звітності як довгострокова та короткострокова В. Упевнитись у тому, що дебіторська заборгованість правильно класифікована у звітності як заборгованість покупців та замовників, заборгованість по векселях отриманих, заборгованість по авансах виданих, заборгованість дочірніх організацій тощо С. Упевнитись у тому, що вся необхідна суттєва інформація про дебіторську заборгованість адекватно розкрита у звітності

***Висновок внутрішнього контролера щодо виникнення та погашення
дебіторської заборгованості ТОВ «ОртосанітДіффузион»***

20.01.2019р.

Проведено внутрішній контроль облікового відображення операцій ТОВ «ОртосанітДіффузион» з виникнення та погашення дебіторської заборгованості.

Встановлено, що облікова політика підприємства сформована відповідно до концептуальних основ бухгалтерського обліку а саме вітчизняних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Підприємство керується П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» під час облікового відображення операцій з дебіторської заборгованістю підприємства.

Вбухгалтерському обліку підприємства для цілей фінансової звітності дебіторська заборгованість класифікується як поточна (отримання очікується на протязі поточного року або операційного циклу) або як довгострокова (дебіторська заборгованість, котра не може класифікуватися як поточна).

Дебіторська заборгованість класифікується як торговадебіторська заборгованість (виникає за реалізовані в процесі здійснення звичайної господарської діяльності товарів та послуг) та не торгова (інша) дебіторська заборгованість.

Видані позикита інша дебіторська заборгованість, якімають фіксованіабо визначеніплатежі, іякі не котируютьсянаактивному ринку, класифікуютьсяякпозики та дебіторська заборгованість.

Первинне визнання дебіторської заборгованості здійснюється по справедливій вартості переданих активів.

В фінансовій звітності короткострокова дебіторська заборгованість оцінюється та відображається по чистій вартості реалізації. Чиста вартість

реалізації дебіторської заборгованості оцінюється з урахуванням скидок повернень товару та безнадійної заборгованості.

Для відображення безнадійної дебіторської заборгованості на підприємстві створюється резерв сумнівних боргів.

Станом на 31 грудня 2018 року ТОВ «ОртосанітДіффузион» дебіторська заборгованість має наступний вигляд:

- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за чистою реалізаційною вартістю - 3984,6 тис. грн.

Інша дебіторська заборгованість

- за рахунками з бюджетом - 388,4 тис. грн.
- інша поточна дебіторська заборгованість -16530,6 тис. грн.

Порядок розкриття інформації про дебіторську заборгованість в обліку та звітності відповідає встановленим вимогам, за виключенням формування резерву сумнівних боргів. А саме, в порушення вимог встановленої облікової політики резерв сумнівних боргів станом на 31.12.2018 року не переглядався. Дане порушення є не вірним застосуванням облікової політики, та не має суттєвого та всеохоплюючого впливу на фінансову звітність поточного періоду.

20.01.2019р.

Ковалев М.О.

